

JAARVERSLAG 2023

nederlandse
brandwonden
stichting

Inhoud

Inhoud	1
Voorwoord.....	2
Hoe word je er als patiënt met brandwonden beter van?	2
1. Doelstelling, missie en visie	4
Over de Nederlandse Brandwonden Stichting	4
Op naar de best mogelijke brandwondenzorg	4
2. Governance.....	6
3. Doelrealisatie	11
1. Bevorderen Preventie	11
2. Bevorderen Kwaliteit van Zorg	15
3. Bevorderen Kwaliteit van Leven	19
4. Zorginnovatie en onderzoek.....	22
4. Fondsenwerving	31
5. Financieel beleid en de financiële resultaten	36
Bedrijfsvoering	36
Financieel resultaat	38
Balans (na resultaatbestemming).....	45
Staat van baten en lasten	47
Kasstroomoverzicht	48
Toelichting balans en staat van baten en lasten	49
Toelichting op de balans	51
Toelichting op de staat van baten en lasten	57
Ondertekening Raad van Toezicht en directie	65
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	66
Bijlage 1: Nevenfuncties Raad van Toezicht en directie	67
Nevenfuncties Raad van Toezicht.....	67
Nevenfuncties Directie.....	67
Bijlage 2: Verloop subsidies onderzoeksprojecten en pilotstudies.....	68

Voorwoord

Beverwijk, 11 maart 2023

Hoe word je er als patiënt met brandwonden beter van?

Voor ons is er binnen ons werkveld maar één vraag die telt. En dat is de vraag 'wat heb jij als patiënt met brandwonden hier aan?' Eigenlijk is het antwoord op deze vraag vaak heel simpel. Maar je moet van tevoren wel even goed doorvragen en goed door (onder)zoeken...

We zijn bijvoorbeeld best ver met het voorbereiden van het toepassen van AI (artificiële intelligentie) in de brandwondenzorg. Ik verwacht zelfs dat we binnenkort via computermodellen de wondgenezing van een individuele patiënt kunnen voorspellen. En daar heb je als brandwondenpatiënt zeker wat aan. Zo kun jij straks, samen met jouw arts met al zijn of haar klinische kennis, op basis van echt betrouwbare extra informatie beslissen hoe jouw behandeling in een brandwondencentrum leidt tot het resultaat die jij wil bereiken.

Maar om te komen tot die betrouwbare informatie vergelijken mijn collega's veel informatie. Zij onderzoeken alle details en mechanismen die bijdragen aan wondgenezing. Of het nu het wekenlang bestuderen is van het gedrag van een kleine cel. Tot databases in detail vergelijken hoe genezing van brandwonden bij grote groepen patiënten verloopt. Al deze details dragen als bouwstenen bij aan één doel. Het antwoord geven op de vraag: hoe geef je een patiënten met brandwonden de best mogelijk behandeling en zorg?

In dit jaarverslag leest u over al deze kleine en grote bouwstenen die onderdeel uitmaken om brandwonden te voorkomen en het leed ten gevolge van brandwonden tot een minimum te beperken. Zo zetten wij ons in om met onze partners effectieve preventie te organiseren, we maken de best mogelijke zorg aan patiënten met brandwonden mogelijk en we geven samen de kwaliteit van leven van mensen met brandwonden in Nederland een impuls.

Speciale dank aan u als onze vrijwilliger en u als gever. U maakt het werk van de Nederlandse Brandwonden Stichting mogelijk. Ik wil u, die aandacht heeft voor het werk van de Nederlandse Brandwonden Stichting, u als betrokken gever, u als vrijwilliger, u als nauw betrokken toezichthouder, jij als naaste collega... Ik wil jou hartelijk danken voor jouw persoonlijke inzet, betrokkenheid en samenwerking.

Samen bouwen we aan de best mogelijke zorg aan patiënten met brandwonden in Nederland.

Rob Baardse
directie@brandwondenstichting.nl
0251 27 55 36

BESTUURSVERSLAG

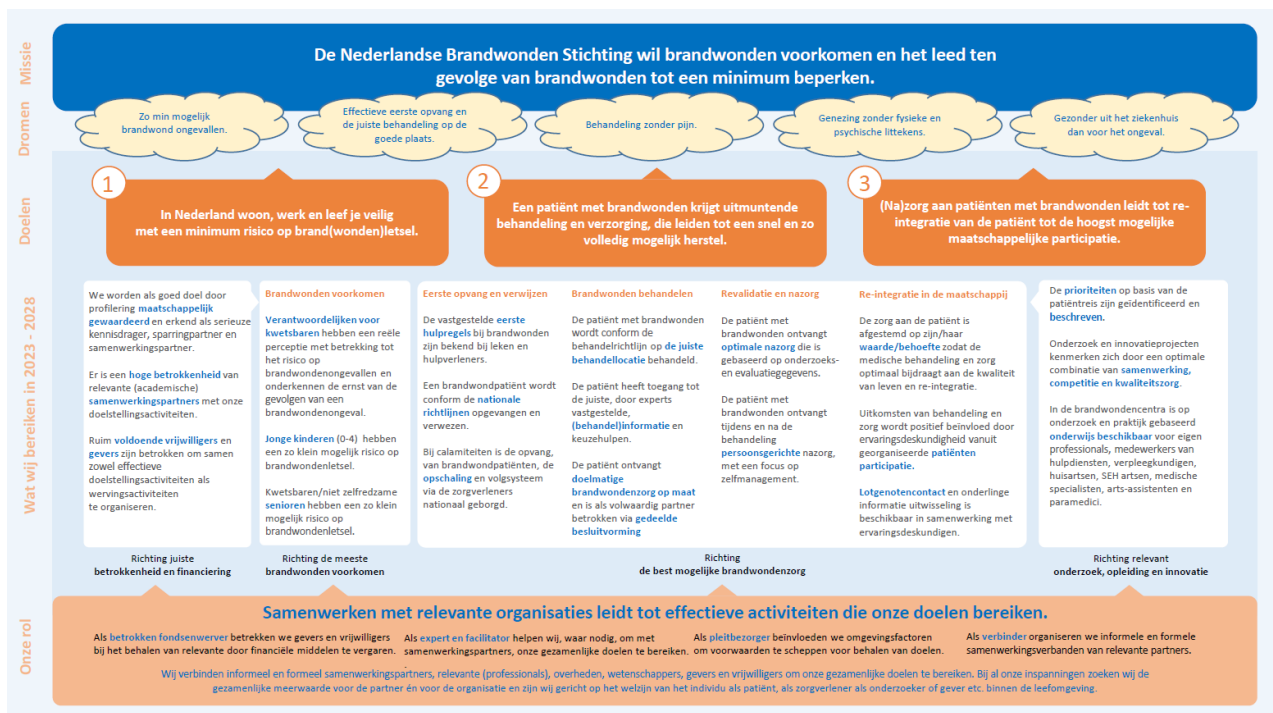
1. Doelstelling, missie en visie

Over de Nederlandse Brandwonden Stichting

De Nederlandse Brandwonden Stichting is in 1971 opgericht door een groep betrokken artsen en zorgverleners die een verschil wilden maken voor patiënten met brandwonden. Vanaf dat moment worden fondsen geworven en projecten ingezet met het doel om de preventie van brandwondenletsel en de (na)zorg aan patiënten met brandwonden via onderzoek, opleiding en innovatie verder te ontwikkelen.

Vanuit de drie brandwondencentra in het Martini Ziekenhuis te Groningen, Rode Kruis Ziekenhuis te Beverwijk, het Maasstad Ziekenhuis te Rotterdam en de onderzoekslocaties werken getrainde professionals multidisciplinair samen om dagelijks brandwondenpatiënten op de best mogelijke wijze op te vangen, te behandelen en na revalidatie te laten re-integreren in de maatschappij.

De missie van de Nederlandse Brandwonden Stichting blijft sinds de start van de organisatie in 1971 onverminderd relevant: *wij willen brandwonden voorkomen en het leed ten gevolge van brandwonden tot een minimum beperken.*

Ons pad om te komen tot bereiken van onze doelstellingen kent vanuit onze rollen een viertal richtingen die via concrete onderwerpen leiden tot onze ambities. Deze 'theory of change' vormt met de jaarplannen ons meerjarenbeleid.

Op naar de best mogelijke brandwondenzorg

In Nederland worden jaarlijks meer dan 90.000 patiënten behandeld door een huisarts na een brandwondenongeval. Ongeveer 4.000 patiënten worden na hun brandwondenongeval direct opgevangen op een Spoedeisende Eerste Hulpafdeling en indien nodig verwezen naar de brandwondenzorg. 1.000 patiënten met ernstige brandwonden worden in een algemeen ziekenhuis behandeld. 800 patiënten met zeer ernstig brandwondenletsel worden behandeld in één van de drie Nederlandse brandwondencentra in het Martini Ziekenhuis Groningen, het Rode Kruis Ziekenhuis Beverwijk of het Maasstad Ziekenhuis Rotterdam.

Wij willen brandwonden voorkomen en het leed na brandwonden beperken

Om het leed van brandwondenongevallen tot een minimum te beperken, ondernemen wij directe acties om brandwonden te voorkomen, de eerste opvang en verwijzing naar de drie Nederlandse brandwondencentra te verbeteren, de kwaliteit van zorg te ondersteunen en projecten gericht op de kwaliteit van leven van patiënten met brandwonden te versterken.

We werken samen

Wij kunnen vrijwel geen enkel doel dat wij stellen zelf realiseren. De reden hiervoor is simpel: we gaan niet over de zorg, we zijn geen wetenschappelijk instituut en we zijn met onze staf te klein om echt een verschil te maken. Daarom werken we samen met vrijwilligers, professionals, bedrijven en overheid. Dat zet zoden aan de dijk.

En halen onze ambities stap voor stap

De samenwerking om onze ambities te halen, leidde in 2023 tot resultaten die we in dit jaarverslag gedetailleerd beschrijven. Uitgelicht zijn we extra trots op deze voortgang:

Het aantal brandwondenincidenten daalt

In Nederland daalt het aantal ongevallen met brandwonden tot gevolg. Wie zien al een aantal jaren een dalende trend. Maar nu kunnen we echt zeggen dat we een daling van 50% in 10 jaar zien van het aantal patiënten die zich melden bij de Spoedeisende Eerste Hulp.

Verwijzing van patiënten naar de juiste zorg op de goede plaats

We brachten in 2023 voor de eerste keer de verwijzingscriteria voor brandwondpatiënten onder de aandacht bij de SEH-artsen en huisartsen. We lieten hen weten dat je op een laagdrempeliger wijze bij twijfel over de juiste zorg voor een brandwondenpatiënt contact op te nemen met een professional uit de brandwondenzorg. We bereikten 14.000 huisartsen, 650 SEH-artsen en 600 traumachirurgen.

Je kunt ook met 150 mensen met littekens gaan zwemmen

Het is niet niks om aangestaard of nagekeken te worden. Om daarover heen te stappen gingen we met 150 volwassenen en kinderen (met brandwonden en hun naasten) samen naar het zwembad. De gemeenschappelijke deler van de deelnemers was dat het lastig is om (weer) te gaan zwemmen met littekens. Dit was een goede eerste stap!

Speeksel verbetert wondsluiting en vermindert de groei van bacteriën...

Er is nu preklinisch onderzoek afgerond om te bepalen of menselijk speeksel de potentie heeft om een nieuw therapeutisch middel te zijn voor de behandeling van brandwonden. We toonden nu aan dat lokale toepassing van speeksel de wondsluiting verbetert en de groei van bacteriën vermindert. Hoe kunnen we dit verder toepassen? Interessante voortgang volgt vast.

Digitale collecte groeit

De kennis en uitvoering van digitale collecte, betaalverzoekjes die vrijwilligers via WhatsApp aan vrienden en bekenden sturen, is in 2023 in eigen huis gehaald. Dit leidde tot innovatieve oplossingen met -deels tegen de landelijke trend in- een toename in van inkomsten vanuit deze geefwijze.

2. Governance

Met de organisatie Nederlandse Brandwonden Stichting bundelen we onze energie, kennis en vaardigheden om onze inhoudelijke of wervende doelstellingen te bereiken. Om de organisatie flexibel, betrouwbaar en vooral effectief te houden, wijzigen we de vorm en werkwijze aan onze doelen.

Voortgang beoogde resultaten van de Organisatie in 2023

a	Meerjarenbeleid is opgesteld door medewerkers, management en directie, en door de RvT goedgekeurd.	
b	De Alliantie Brandwondenzorg Nederland is qua structuur operationeel uitgewerkt.	
c	Het wervend vermogen van de organisatie is uitgebreid met de werkwijze via een nieuw proces.	
d	Ontwikkelingsgericht personeelsmanagement is vastgelegd in beleid vanuit het managementteam.	
e	Er is blijf-vertrek beleid opgesteld voor ETB-Bislife.	
f	Het organisatorische vervolg van de afdeling bedrijfsvoering is vastgesteld.	

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

Meerjarenbeleid (a)

Het kader van het meerjarenbeleid is in het voorjaar van 2023 verder uitgewerkt op basis van de samenvatting (Theory of Chance) en vertaald op afdelingsniveau. We merkten op dat, omdat we heldere focus aanbrachten vanuit het gebruikte principe, dat de uitwerking op het niveau van jaarplannen uitkwam. Zo besloten wij het kader met de omgevingsanalyse te vormen tot Meerjarenbeleid. Dit praktische beleid, waarin de rollen, de routes, de ambities en dromen helder zijn uitgewerkt, volgen we de komende jaren als managementteam en toetsen we iedere voorjaarvergadering met de Raad van Toezicht.

Operationalisering Alliantie Brandwondenzorg Nederland (b)

Met de Alliantie Brandwondenzorg Nederland werken we samen met het Maasstad Ziekenhuis, het Rode Kruis Ziekenhuis, het Martini Ziekenhuis. In 2023 is de Alliantie als samenwerkingsorganisatie procesmatig ingericht.

In het najaar van 2023 is het proces gestart om de verbetermogelijkheden in kaart te brengen met betrekking tot de behandeling van en zorg aan patiënten met brandwonden. De uitkomst vormt de basis van het operationaliseren van de Alliantie Brandwondenzorg Nederland. In 2024 wordt de richting praktisch vormgegeven voor de projecten die we richten op effectief wetenschappelijk onderzoek, efficiënte opleiding en doelmatige zorginnovatie.

Wervend vermogen (c)

In 2023 is het proces verder ingericht om de praktijk te ondersteunen van werving van fondsen bij vermogensfondsen en stichtingen. De eerste aanvragen vanuit dit proces zijn eind 2023 uitgestuurd. Tegelijkertijd blijven we gericht op het laten groeien van onze groep maandelijkse gevers. Het wervend vermogen vanuit vrijwilligersinitiatieven is sterk afhankelijk van de tijd die zij beschikbaar hebben voor hun inzet. Onze observatie is dat we de werkzaamheden van vrijwilligers in kleinere eenheden moeten verdelen. Hiervoor is aandacht in 2024.

Praktijk ontwikkelgericht personeelsbeleid (d)

De organisatie kent hooggekwalificeerde en specialistische medewerkers. Waar mogelijk wordt ontwikkeling van collega's gestimuleerd door horizontale functiewijziging en opleiden, zodat er zowel loopbaanperspectief als enthousiaste inzet blijft bestaan. In 2022 zijn meerdere collega's extern opgeleid om een nieuwe functie op te pakken

of gewijzigd van functie om nieuwe interne uitdagingen aan te pakken. In 2023 wordt met een nieuwe personeelsfunctionaris het beleid verder uitgewerkt.

ETB-Bislife (e)

Eind 2023 is afgesproken dat ETB-Bislife de panden van de Nederlandse Brandwonden Stichting verlaat in 2024. Alle personele verbandingen zijn in 2023 samen gewogen. Naar aanleiding van dit proces zijn geringe wijzigingen doorgevoerd, zodat de ontvlechting geen noemenswaardige vertraging of discussie zal opleveren.

Organisatorisch vervolgd afdeling Bedrijfsvoering (f)

De afdeling bedrijfsvoering is in het najaar van 2023 gewijzigd. Er is een medewerker opgeleid om personeelszaken uit te voeren. Er is een medewerker opgeleid om de facilitaire dienst vorm te geven. De beleidsmatige aanpak om ICT-vorm te geven is met externe ondersteuning vormgegeven en er is een manager bedrijfsvoering aangetrokken die de afdeling managet vanaf mei 2023.

Organisatie Nederlandse Brandwonden Stichting

De organisatie van de Nederlandse Brandwonden Stichting heeft een statutaire directie en een Raad van Toezicht die de directie benoemt en toezicht houdt op het beleid. Deze functiescheiding draagt bij aan een transparante organisatie. Zowel de positie van de bestuurlijk verantwoordelijk directeur als het functioneren van de Raad van Toezicht en zijn commissies zijn formeel vastgelegd in de statuten en reglementen. Deze documenten zijn in te zien via www.brandwondenstichting.nl

Raad van Toezicht

De hoofdtaken van de Raad van Toezicht zijn het toezien op en het goedkeuren van het beleid zoals dat is vastgesteld door en wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de directie:

- Goedkeuren van de jaarrekening en de begroting;
- Benoemen directie en vaststellen van de beloning;
- Benoemen externe accountant.

Samenstelling Raad van Toezicht

Volgens de statuten bestaat de Raad van Toezicht van de Nederlandse Brandwonden Stichting uit minimaal 3 en maximaal 7 personen. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd en ontheven door de Raad van Toezicht en geworven aan de hand van een profielschets. Er wordt gestreefd naar diversiteit van personen en expertise. De leden zijn vrijwillig lid en ontvangen hiervoor geen vergoeding. In 2023 bestond de Raad van Toezicht van de Nederlandse Brandwonden Stichting uit de volgende leden:

Dhr. drs. Huub Arendse, voorzitter
Mevr. mr. Nicole Michon- Van Tuel
Mevr. drs. Mariska van de Luur-Dorrestein
Dhr. drs. Toine van Trier
Dhr. drs. David Mackie
Dhr. drs. Johan Dorrestein
Dhr. dr. Jelle Bos

Adviseur Raad van Toezicht

Dhr. dr. Frits Groenevelt

De Raad van Toezicht kent de volgende commissies:

- Auditcommissie
- Remuneratiecommissie
- Selectie- en Benoemingscommissie

Een volledige opsomming van de nevenfuncties van de directeur en de leden van de Raad van Toezicht is opgenomen in [bijlage 1](#). De zittingsperiode van de leden van de Raad van Toezicht is reglementair bepaald voor een periode van vier jaar, die maximaal met één periode kan worden verlengd.

Rooster van aan- en aftreden Raad van Toezicht

Naam	aantreden	termijn	aftreden
dhr. drs. Toine van Trier	dec. 2016	tweede	dec. 2024
dhr. drs. David Mackie	dec. 2016	tweede	dec. 2024
dhr. drs. Huub Arendse	dec. 2017	tweede	dec. 2025
dhr. dr. Jelle Bos	dec. 2018	tweede	dec. 2026
dhr. drs. Johan Dorrestein	dec. 2018	tweede	dec. 2026
mevr. drs. Mariska van de Luur-Dorrestein	dec. 2019	tweede	dec. 2027
mevr. mr. Nicole Michon-van Tuel	mrt. 2020	tweede	mrt. 2028

Besturing van de organisatie: Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is eenhoofdig en wordt gevormd door de statutair directeur dhr. Rob Baardse. Hij is eindverantwoordelijke en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en heeft een dienstverband voor onbepaalde tijd.

Vergaderingen Raad van Toezicht

In 2023 vergaderde de Raad van Toezicht van de Nederlandse Brandwonden Stichting vijf keer. Drie reguliere vergaderingen met notulen en één brainstormsessie die leidde tot het opstellen van de basis voor meerjarenbeleid. De auditcommissie is twee keer bijeengekomen en de selectie- en benoemingscommissie eenmaal. Individuele leden van de Raad van Toezicht zijn verder betrokken geweest bij diverse besprekingen en initiatieven.

Tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht en de commissies zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen.

- De opvolging van aftredende leden en de benoeming van nieuwe leden.
- Goedkeuring van de jaarrekening 2022 en het jaarverslag 2022.
- Bespreking met de accountant inzake de controle van de administratieve organisatie/ jaarrekeningen.
- Bespreking en goedkeuring van de begroting 2024.
- De voortgang van het jaarbeleid en het meerjarenbeleid.
- Het inrichten van een vernieuwde financiële administratie en control.
- De samenwerking met de organisatie Vereniging Samenwerkende Brandwondencentra, de drie Brandwondencentra, Stichting Kind & Brandwond en de ETB-Bislife.
- De totstandkoming van een Alliantie Brandwondenzorg Nederland.
- De voortgang en resultaten van de inhoudelijke projecten en Onderzoek.
- Het borgen van de continuïteit van het bestuur en management van de organisatie.
- De achtergrond en het effect van onlinecampagnevoering en social mediacommunicatie.
- Het managen van data ter ondersteuning van de organisaties.
- Het omgaan met de financiële reserves binnen de aangegeven normen.
- Het managen van stakeholders
- Het goedkeuren van de voorgenomen besluiten van de directie met betrekking tot onderzoeksubsidies.
- Een zelfevaluatie
- Het functioneren van de directie.
- Overleg met de Ondernemingsraad over stand en gang van zaken.
- Bespreking risico's en risicoanalyses.

Planning en Controlecyclus

Om trouw te blijven aan de missie en om doelstellingen te realiseren, verloopt het besturen van de organisatie volgens het navolgende stramien:

- De afdelingshoofden vormen het Management Team.
- De leden van het Management Team zijn budgethouder van hun afdeling.
- De door de Management Team leden opgestelde jaarplannen zijn leidend voor de begroting. Het totale jaarplan plus begroting bevatten concrete doelstellingen voor het komende jaar.
- De directie stelt de begroting vast en de Raad van Toezicht keurt deze goed.
- De uitvoering van het jaarplan wordt maandelijks en per trimester gevolgd.
- Budgethouders leggen per trimester verantwoording af aan de directie.
- Gedurende het gehele jaar wordt de stand van zaken, de voortgang en resultaten besproken in het Management Team overleg.

- Alle resultaten van het jaarplan worden beschreven in een jaarverslag.

Belanghebbenden Nederlandse Brandwonden Stichting

De Nederlandse Brandwonden Stichting werkt samen met uiteenlopende organisaties zodat het werk aan de missie en ambities in de breedte van de samenleving is geborgd. Zo werken we binnen de Alliantie Brandwondenzorg Nederland met zowel de ziekenhuizen met brandwondencentra die zich richten op het ontwikkelen en uitvoeren van de beste behandeling aan patiënten met brandwonden als met universitaire centra waar wetenschappers zich inzetten voor innovatie van de brandwonden- behandeling. Daarnaast werken we samen met uiteenlopende organisaties zoals de Vereniging van Mensen met Brandwonden, de Nederlandse Vereniging voor Brandwondenzorg, Stichting Kind en Brandwond, overheden, brandweerorganisaties en organisaties en bedrijven die actief zijn op het gebied van de doelstellingen van de Stichting. De strategie is gericht op samenwerking, faciliteren en ondersteunen om gezamenlijke doelen te bereiken.

Vrijwilligersbeleid

De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft haar effectiviteit te danken aan veel betrokken vrijwilligers. Zij zetten zich in voor zowel doelstellings- als fondsenwervende activiteiten. Om dit goed te organiseren, kennen we een vrijwilligersbeleid. Dit beleid is vastgelegd en gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

1. Vrijwilligers worden met respect en waardering behandeld door (vertegenwoordigers van) de Nederlandse Brandwonden Stichting. Zij worden serieus genomen en waar mogelijk betrokken bij de beleidsvorming en evaluatie.
2. De Nederlandse Brandwonden Stichting zorgt ervoor dat vrijwilligers zo goed mogelijk, minimaal volgens de wettelijke regels en landelijke protocollen, hun taken kunnen uitvoeren.
3. Bij onduidelijkheden en ongemakkelijke situaties kan de vrijwilliger rekenen op steun van (vertegenwoordigers van) de Nederlandse Brandwonden Stichting.
4. De Nederlandse Brandwonden Stichting ziet het werk van de vrijwilligers als vrijwillig, maar niet als vrijblijvend. Daarom stelt de Nederlandse Brandwonden Stichting verwachtingen en plichten aan haar vrijwilligers en spreekt hen daarop aan.
5. Alle vrijwilligers zijn verzekerd tijdens de uitvoering van hun taken. De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft een vrijwilligersverzekering waar de vrijwilliger, naast de eigen verzekering, op terug kan vallen.

Richtlijnen en codes

De organisatie van de Nederlandse Brandwonden Stichting voldoet aan de geldende richtlijnen en regelingen voor erkende goede doelen via de Erkenningsregeling Goede Doelen van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF Toezichthouder Goede Doelen). De meeste codes en richtlijnen zijn opgenomen in de normen van deze Erkenningsregeling.

- SBF-code voor Goed Bestuur
- Regeling beloning directeuren van goede doelen
- Handreiking Verantwoord Financieel Beheer
- RJ650 en RJk C2 (richtlijnen jaarverslaggeving van de Raad voor Jaarverslaggeving)
- Handreiking verwerking en waardering van nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik

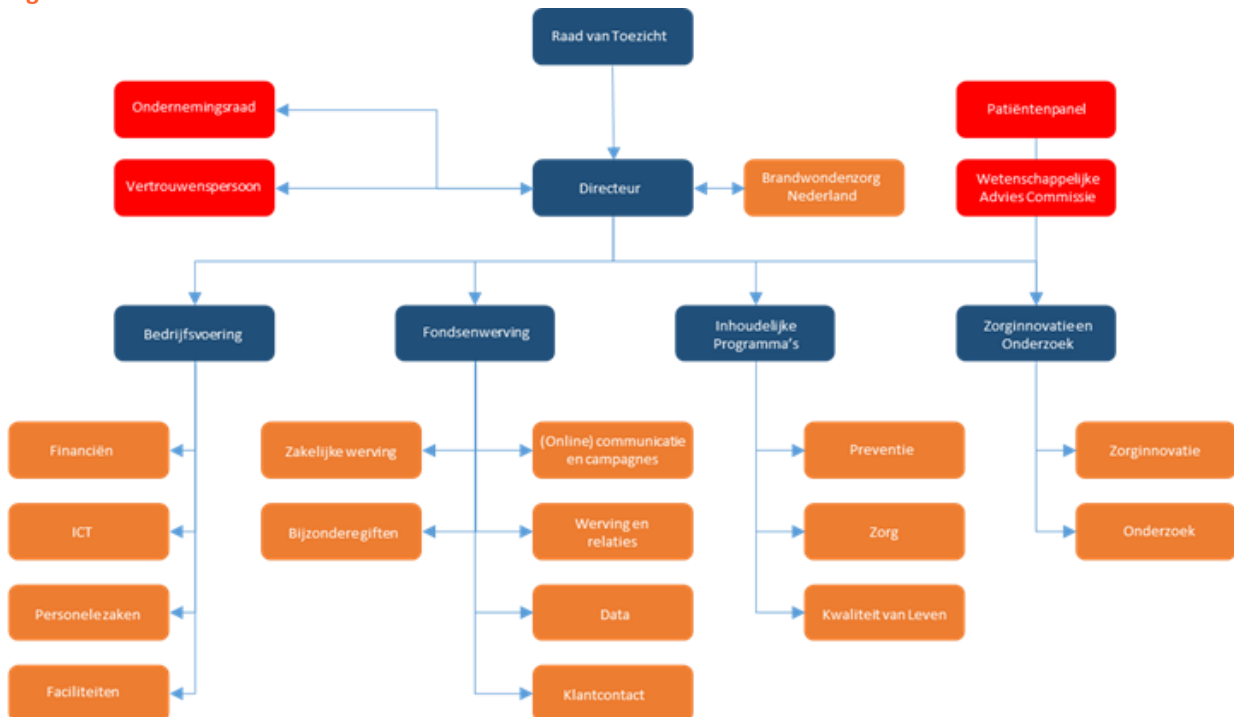
Ethische Code Integriteit en Gedrag

De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft haar Ethische Code Integriteit en Gedrag in 2020 vastgesteld, met een expliciete beschrijving van de normen en waarden van de organisatie. Deze code is de basis van het voorkomen en het mogelijk maken om een adequate melding te maken van ongewenst gedrag. Medewerkers hebben direct toegang tot de code. De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft een meldpunt waar schendingen van de code veilig, vertrouwelijk, op laagdrempelige wijze, door iedereen kunnen worden gemeld via de website brandwondenstichting.nl/contact/contactformulier/melding-grensoverschrijdend-gedrag.

In 2023 zijn geen meldingen van grensoverschrijdend gedrag gemeld. In 2023 is er geen contact opgenomen met de vertrouwenspersoon door medewerkers.

Samen met de Huisregels en de Arbo-aanwijzingen vormt de ethische code integriteit en gedrag de basis van ons samenwerken.

Organisatie

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad van de Nederlandse Brandwonden Stichting bestaat uit vijf leden. Vanwege vertrek van twee leden zijn er in 2023 verkiezingen georganiseerd. Hier zijn twee nieuwe leden uit voortgekomen, waardoor de ondernemingsraad weer op volle bezetting is.

Net als in het voorgaande jaar is onderlinge verbinding een speerpunt geweest voor de Ondernemingsraad. Dit stamt nog uit de coronaperiode waar iedereen thuis moest werken. Veel mensen zijn hybride blijven werken en hiermee is onderlinge verbinding een aandachtspunt.

Andere punten waar de Ondernemingsraad zich mee bezig heeft gehouden, zijn de nieuwe invulling van de afdeling bedrijfsvoering, de Alliantie Brandwondenzorg Nederland en het gebruik van het pand wanneer de ETB-Bislife zal vertrekken.

3. Doelrealisatie

1. Bevorderen Preventie

Ambitie

Wij willen dat je in Nederland veilig woont, werkt en leeft met een minimum risico op brand(wonden)letsel. Daarom zetten we praktische projecten, wetenschappelijke projecten en (gedrags)beïnvloedingstrajecten in om brand- en brandwondenongevallen te voorkomen. Dit doen we samen met de brandwondenzorg, de brandweerorganisaties, de overheid, het bedrijfsleven en onze duizenden vrijwilligers.

Voortgang beoogde resultaten Preventie in 2023

- a Preventieonderzoek (kinderen) is uitgerold binnen de drie brandwondencentra en er worden doorlopend jonge ouders toegevoegd aan het onlinenetwerk.
- b Onderzoek naar oplossingsrichtingen voor preventie van brand(wonden) bij senioren is in 2023 afgerond en de uitkomsten worden geïmplementeerd.
- c Binnen de brandpreventieweken die starten in oktober 2023 is een handelingsperspectief over wat te doen bij brand beschikbaar.
- d De 10 acties vanuit het European Fire Safety Action worden in 2022 projectmatig uitgewerkt in 6 internationale projectgroepen.

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

1.1 Brandwonden voorkomen bij kleine kinderen (a)

Bijna een kwart van de brandwondenpatiënten in de drie Nederlandse Brandwondencentra is jonger dan 5 jaar¹. Het risico op brandwonden bij baby's neemt toe vanaf de leeftijd van zeven maanden. De leeftijd waarop ze gaan grijpen en zelfstandig zitten. Rond de leeftijd van dertien en zeventien maanden zien we pieken in het aantal opnamen in de brandwondencentra. Deze piekmomenten zijn vergelijkbaar met eerder onderzoek in huisartsendata².

Preventieonderzoek basis voor interventies

Er loopt op dit moment een onderzoek onder ouders van kinderen onder de 5 jaar die waren opgenomen in een Nederlands brandwondencentrum. Dit onderzoek is een vervolg op eerder onderzoek, waarin de toedracht van de brandwondenongevallen bij kleine kinderen in kaart is gebracht. Nu worden de specifieke omstandigheden die tot het brandwondenongeval hebben geleid in kaart gebracht. Deze data vertalen we naar interventies om brandwonden te voorkomen.

Er is een directe relatie tussen het ontwikkelingsstadium, het moment dat een kind nieuwe vaardigheden ontwikkelt en het aantal brandwondenongevallen bij kleine kinderen. Uit verdiepend onderzoek blijkt zelfs dat de meeste ongevallen worden veroorzaakt doordat het kind in staande positie reikt naar een kopje hete vloeistof en dat over zich heen trekt. In 86% van deze ongevallen is de ouder of verzorger ten tijde van het ongeluk in dezelfde ruimte. 58% van de aanwezige ouders of verzorgers ziet het ongeluk onder zijn ogen gebeuren. Deze kennis over toedracht en omstandigheden werd verwerkt in het bestaande preventietraject. Onderdeel van de campagne is de online kennistest www.eerstehulpbijbrandwonden.nl

¹ <https://brandwondenzorg.nl/nederlandse-brandwonden-registratie-r3-born/>

² <https://www.nivel.nl/nl/publicatie/brandwonden-bij-de-huisarts-voorkomen-risicofactoren-en-behandeling>

Uitbreiding e-alert voor jonge ouders

Deelnemers voor het preventietraject om brandwonden bij kleine kinderen te voorkomen worden voornamelijk geworven via advertenties op Social Media. Hiermee zijn in 2023 circa 1.4 miljoen personen bereikt. Daarnaast heeft een samenwerking met een groot online platform voor jonge moeders 1.2 miljoen mensen bereikt. Daarnaast zijn meer dan 20.000 jonge ouders bereikt via de distributie van de boekjes met preventietips en eerste hulpregels via Kek Mama, verloskundigenpraktijken en kraamzorgbureau. In 2023 vroegen bijna 15.00 ouders het 0-4 boekje als e-book aan.

1.2 Brand(wonden) voorkomen bij senioren (b)

De inzet voor (brand)veiligheid van senioren is negen jaar geleden gestart. Inmiddels is er door onderzoek en lobby bereikt dat er overheidsbeleid en regelgeving is, gericht op de veiligheid van deze doelgroep, zodat incidenten/branden minder slachtoffers veroorzaken. In Nederland wordt kennisdeling vooral georganiseerd vanuit ons gezamenlijk onderzoek met het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) 'Brandveiligheid en Vergrijzing'. Dit leidde al tot meerdere initiatieven van de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport gericht op het verbeteren van de brandveiligheid van niet zelfredzame senioren.

Om extra aandacht te geven aan brandveiligheid van senioren zijn wij met Brandweer Nederland een praktijkgericht onderzoeksproject Brandveiligheid bij Senioren gestart in samenwerking. Dit initiatief leidt tot het ontwikkelen van een interventie. Deze is gericht op het stimuleren van brandveilig gedrag bij ouderen. In 2023 is deze interventie getest in samenwerking met de Brandweerorganisatie binnen de Veiligheidsregio's en de Universiteit van Maastricht. Inmiddels is het onderzoek afgerond en blijkt uit de resultaten dat de nieuw ontwikkelde interventie een positief effect had op het brandveiligheidsgedrag van de deelnemers. De resultaten zijn gedeeld met de brandveiligheidsprofessionals van de brandweer zodat zij afhankelijk van de doelgroep en de het doel van een voorlichting hun interventie kunnen aanpassen. In 2024 zal het onderzoek afronden met een promotie.

Vrijwilligers zetten zich in via het Rookmelderteam

In samenwerking met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zetten we de vrijwilligers van het Rookmelderteam in, om niet-zelfredzame thuiswonende senioren te helpen brandveiligheidsmaatregelen te nemen. Het Rookmelderteam bestond in 2023 uit ruim 2.100 vrijwilligers. Sinds de start van het project hebben de vrijwilligers meer dan 10.000 rookmelders geplaatst bij niet-zelfredzame senioren.

1.3 Wat doe jij bij brand? (c)

De Alliantie Brandveiligheid bestaat uit het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, Brandweer Nederland en de Nederlandse Brandwonden Stichting. In deze alliantie vindt afstemming plaats over hoe we elkaar kunnen versterken in de aanpak van urgente thema's rond brandveiligheid die gebaseerd zijn op onderzoek. De Alliantie Brandveiligheid wordt geadviseerd door de Adviescommissie Brandveiligheid (voorheen Adviescommissie Nationale Brandpreventieweken). De Adviescommissie Brandveiligheid bestaat uit vertegenwoordigers van het Verbond van Verzekeraars, Brandweer Nederland, de 25 Veiligheidsregio's, Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, het NiBHV en de Nederlandse Brandwonden Stichting. Het doel van deze netwerken is het bevorderen van kennis en awareness van doelgroepen op het gebied van brandveiligheid en daarmee schade en letsel door brand in de woonomgeving voorkomen en/of tot een minimum beperken door directe communicatie met de geselecteerde doelgroepen.

Wat als de rookmelder gaat

De afgelopen jaren is er tijdens de Brandpreventieweken veel aandacht geweest voor de juiste plaatsing van rookmelders en het controleren of deze ook werken. De resultaten zien we ook terug in de cijfers over geplaatste rookmelders. Uit de Preventiemonitor 2023 blijkt dat 93% van de ondervraagden een rookmelder heeft en daarvan heeft 89% een rookmelder op elke bewoonbare verdieping. Nu het overgrote deel van de huishoudens een rookmelder heeft, is het tijd de focus van onze campagnes te verleggen naar het bieden van handelingsperspectief wanneer de rookmelder af gaat. De rookmelder is immers alleen een waarschuwingsmiddel, het juiste handelen van mensen zorgt pas voor minder slachtoffers.

In mei 2023 namen Brandveilig Leven professionals vanuit de 25 veiligheidsregio's deel aan een kennisevent 'Wat als de rookmelder gaat'. Tijdens dit kennisevent zijn de brandveilig leven professionals interactief meegenomen in de mogelijkheden van een preventieve inzet van slimme rookmelders, hebben ze inzichten gekregen in het gedrag van mensen bij brand en de praktijkvoorbeelden van (on)blusbare accubranden gezien. Het kennisevent diende als opmaat

voor de brandpreventieweken in oktober waarin we awareness wilde creëren voor de brandrisico's die accu's/batterijen in de woonomgeving met zich meebrengen.

Wat doe jij bij brand? bereikte 3 miljoen mensen

Voor de campagne Rookmelders Redden Levens is het kennisplatform www.rookmelders.nl verder doorontwikkeld. Het betreft een informatieve website met brede informatie over kwalitatief goede rookmelders (10-jarige levensduur en 10-jarige batterij), het plaatsingsadvies en brandveilig leven. In 2023 is er een quiz ontwikkeld waarin de bezoeker meegenomen wordt in verschillende brandscenario's met daarbij de vraag wat het juiste handelingsperspectief is. In de scenario's komt de bezoeker relatief nieuwe ontstekingsbronnen tegen die een andere risico's met zich meebrengen. Zo wordt het brede publiek gewezen op de onblusbaarheid van accubranden door een particulier. Deze quiz is in de campagne periode bijna 90.000 keer ingevuld. Met de campagne zijn ruim 3 miljoen mensen bereikt.

1.4 Letsel voorkomen door voorlichting

Stop CO-vergiftiging

Samen met Brandweer Nederland en de GGD breiden we de landelijke campagne Stop CO-Vergiftiging³ jaarlijks uit. De reden dat de Nederlandse Brandwonden Stichting deze landelijke beweging/campagne initieert, is gebaseerd op het feit dat het onderwerp op dit moment niet bij één landelijke organisatie is ondergebracht. Vanuit de ervaring met veiligheidsvoorlichting wordt vanuit en door de Stichting gewerkt aan één landelijke basis voor dit onderwerp. De intentie is om het onderwerp over enige tijd, na volwassenwording, onder te brengen bij Brandweer Nederland. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en diverse commerciële partijen verbonden zich, naast Brandweer Nederland inmiddels aan deze acties en intentie.

De CO-campagne van 2023 is een voortzetting van de eerdere campagnes die zich richten op 'ventileer - controleer – alarmeer'. Vanwege de invoering van het CO-stelsel⁴ per 1 april 2023 is er in de campagne extra nadruk op 'controleer' gekomen. Met de invoering van het CO-stelsel mag alleen een gecertificeerd installateur gasverbrandingsinstallaties installeren en onderhouden. Deze installateurs zijn te herkennen aan het CO-vrij logo. Samen met Brandweer Nederland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is een landelijk publiekscampagne ontwikkeld om particuliere huiseigenaren van deze wetgeving op de hoogte te brengen. De campagnevoering vond plaats in het voorjaar en najaar van 2023. De campagne vond vooral plaats op Social Media aangevuld met advertenties in abri's, snelwegmasten, huis-aan-huis bladen en radio-spots. De gezamenlijke campagne website CO-wijzer.nl staat hierin centraal. In het voorjaar zijn met de radiocampagne zijn 7,6 miljoen mensen bereikt en de advertenties in de huis-aan-huis bladen en regionale bladen zijn per plaatsing in een oplage van bijna 12 miljoen verschenen. De outdoorcampagne in bushokjes en digitale schermen heeft geresulteerd in 22,5 miljoen contacten. In het najaar zijn met de radiocampagne zijn 5,5 miljoen mensen bereikt en de advertenties in de huis-aan-huis bladen en regionale bladen in een totale oplage van ruim 19 miljoen verschenen. De outdoorcampagne in bushokjes, digitale schermen en snelwegmasten heeft geresulteerd in 30 miljoen contacten.

CO-wijzer bereikte 107.000 unieke personen

Het kennisplatform www.co-wijzer.nl, dat voor deze campagne is ontwikkeld, werd in beide campagneperiodes via een onlinecampagne onder de aandacht van het publiek gebracht. Met de informatie over het benodigde aantal CO-melders, het juiste plaatsingsadvies, en handelingsperspectief hoe een koolmonoxidevergiftiging te herkennen en voorkomen werden 14 miljoen weergaven behaald en 3,6 miljoen mensen bereikt. De campagne van het najaar 2023 loopt door in het voorjaar van 2024.

1.5 European Fire Safety Action Plan (d)

Via het netwerkproject European Fire Safety Alliance werken we op Europees niveau aan brandveiligheid. Het doel is om brandveiligheidsperspectief in Europese regelgeving toe te voegen. Omdat brandveiligheid een verantwoordelijkheid is van 'member states', is er weinig aandacht voor brandveiligheidskaders binnen bijvoorbeeld de Energy Performance of Buildings Directive, het Social Klimaat Fund en Energy transition. Terwijl deze afspraken dan weer leidend zijn voor onze nationale overheidskeuzes. Binnen ons netwerk zijn boegbeelden, academici en

³ <https://www.co-wijzer.nl/>

⁴ <https://www.tlokb.nl/register-gasverbrandingsinstallaties>

kennisdragers vanuit de Europese brandweerorganisaties en brandwondenorganisaties betrokken. Samen met Technical Partners, die lobby-ambities hebben die overeenstemmen met onze doelen⁵ is een daadkrachtig project opgezet. De European Fire Safety Alliance wordt door de Europese Commissie en MEP's gezien als onafhankelijke alliantie van brandweer- en preventieprofessionals en vooral als gesprekspartner om het risico op brand in de woonomgeving te verminderen. Met 6 deelwerkgroepen werken we aan de zes focus areas van het European Fire Safety Action Plan.

Closing Data Gaps and Paving the Way for Pan-European Fire Safety Efforts

Het, mede door ons, geïnitieerde Europese consortiumproject Closing Data Gaps and Paving the Way for Pan-European Fire Safety Efforts⁶ is afgerond. In 2023 besloot de Europese Commissie tot voortzetting van dit project. Dit betekent dat de eerste stappen worden gezet naar een Europees inzicht in oorzaken en gevolgen van woningbranden.

European Fire Safety Week, Brussel 2023

Tijdens de zesde editie van de European Fire Safety Week⁷ van 13 tot 17 November 2023, werd in nauwe samenwerking met 16 partners, een week lang gesproken over een brandveiliger Europa, gezien vanuit de focus area's van het European Fire Safety Action Plan. In totaal namen er 600 deelnemers deel aan een of meerdere online en/of onsite events.

⁵ www.eurofsa.org

⁶ <https://eufirestat-efectis.com/files/eufirestatproject-ET01223473AN1.pdf>

⁷ <https://www.europeanfiresafetyalliance.org/european-fire-safety-week/>

2. Bevorderen Kwaliteit van Zorg

Ambitie

Als je in Nederland slachtoffer wordt van een brand(wonden)ongeval, heb je recht op de beste zorg. Onze ambitie is dat er voor brandwondenpatiënten uitmuntende behandeling en zorg beschikbaar is in de Nederlandse (brandwonden)zorg, gericht op een snel en zo volledig mogelijk herstel.

Organisatie van de zorg aan patiënten met brandwonden in Nederland

Nederland beschikt over drie brandwondencentra (Martini Ziekenhuis, Rode Kruis Ziekenhuis, Maasstad Ziekenhuis) die door afstemming en samenwerking de hoge kwaliteit van zorg aan brandwondenpatiënten door onderzoek en opleiding borgt. Overstijgend wordt deze aanpak begeleid vanuit het wetenschappelijke onderzoeksinstituut in nauwe samenwerking met (inter)nationale academische onderzoeks- en onderwijscentra. De rol van de Nederlandse Brandwonden Stichting is het faciliteren en ondersteunen van beleidsinitiatieven richting Onderzoek, Opleiding en Zorginnovatie binnen de Alliantie Brandwondenzorg Nederland.

Voortgang beoogde resultaten Bevorderen Kwaliteit van Zorg in 2023

- a De gewijzigde eerste hulpregels zijn bekend bij 90% van de geïdentificeerde doelgroepen.
- b Richtlijnen zijn herzien, up to date beschikbaar en bekend bij de geselecteerde gebruikers.
- c De opleidingen ter ondersteuning van professionals zijn doorlopend aangepast aan de vraag van de praktijk en wetenschap.
- d Het landelijk protocol grootschalige brandwondenincidenten is geoefend en aangesloten op het nieuwe EU-calamiteiten protocol
- e Informatievoorziening voor patiënten buiten de brandwondencentra is geïntensiveerd.

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

2.1 Eerste hulp bij brandwonden moet bekend zijn (a)

Een brandwond koel je ongeveer 10 minuten, met lauw, zacht stromend leidingwater. Het vroegtijdig starten van de juiste eerste hulp draagt bij aan het beperken van de ernst van de brandwond. Daarom streven we ernaar dat de eerste hulpregels bekend zijn bij de Nederlandse bevolking, vooral bij ouders van kleine kinderen.

Eerste hulp kennis delen via ervaringsverhalen

De eerste hulp regels zijn aangepast naar aanleiding van de gepubliceerde behandelrichtlijn over eerste opvang van brandwondpatiënten en op basis van de ervaringen van zorgprofessionals in de brandwondencentra⁸. In 2023 zijn de eerste hulp bij brandwondenregels verder onder de aandacht gebracht bij het Nederlands publiek, met name door de verspreiding van een campagneboekje gericht op ouders van 0 tot 4-jarigen.

2.2 Eerste opvang van patiënten met brandwonden (b)

Jaarlijks worden er ongeveer 90.000 mensen door een huisarts behandeld⁹ vanwege brandwondenletsel. Ruim 4.000 brandwondenslachtoffers worden op een Spoedeisende Eerste Hulp van een ziekenhuis behandeld¹⁰ omdat zij acute hulp nodig hebben na een ongeval. Deze acute en eerste opvang is van essentieel belang voor het verdere herstel. Het genezingsproces, de behandeling en het eindresultaat (littekens of geen littekens) worden positief beïnvloed bij de juiste acute opvang.

⁸ Brandwondenzorg Nederland, Eerste opvang van brandwondpatiënten in de acute fase (1ste 24 uur) van verbranding en verwijzing naar een brandwondencentrum, Beverwijk: 2020

⁹ Zoonen, E., Brandwonden bij de huisarts, Vóórkomen, risicofactoren en behandeling, NIVEL: 2015

¹⁰ Asscherman S, van der Does H, Krul I. Brandwonden 2020, VeiligheidNL, Amsterdam: 2022

De drie Nederlandse brandwondencentra voldoen aan internationale richtlijnen en werken vanuit het model Alliantie Brandwondenzorg Nederland samen, zodat kwaliteitsverlies van versnipperde zorg tegengegaan wordt. Met de aanwezige expertise, de eigen opleiding in de brandwondencentra, eigen bijzonder hoogleraren en professionals vanuit meerdere disciplines, is er een actief beleid aanwezig om onderzoek en expertise te vertalen in training, scholing en opleiding. Zo worden er eigen opleidingen, trainingen en vastgestelde informatiemiddelen ingezet om kennis en vaardigheden over te dragen op de diverse groepen betrokken zorgverleners.

Implementatie Richtlijn Eerste Hulp en Verwijzing

Om de kwaliteit van zorg te verbeteren en duidelijkheid te scheppen in de eerste opvang van brandwondenpatiënten is de richtlijn 'Eerste opvang van brandwondpatiënten in de acute fase (eerste 24 uur) van verbranding en verwijzing naar een brandwondencentrum'¹¹ ontwikkeld en geautoriseerd. De in 2020 herziene richtlijn is beschikbaar via de websites van de deelnemende verenigingen en de landelijke richtlijndatabase. Teksten en figuren uit de richtlijn zijn overgenomen in diverse publicaties, waaronder de nieuwe editie van het leer- en praktijk boek Advanced Paediatric Life Support: de Nederlandse editie dat in maart 2022 is verschenen. Op verzoek van de NVSHA zijn de stroomschema's ook als los document op brandwondenzorg.nl geplaatst. Op deze manier kunnen de SEH-artsen via het eigen SEHportaal bij de up-to-date informatie over opvang van patiënten met brandwonden.

De webapplicatie die zorgverleners helpt bij het inschatten van het oppervlak (grootte) van de brandwond en het eventuele benodigde volume voor vloeistofresuscitatie (beschikbaar via app.brandwondenzorg.nl) is aangepast op basis van de herziening. De webapplicatie wordt met name geraadpleegd na de EMSB-cursussen. De deelnemers aan de cursus ontvangen na afloop extra informatie waaronder een link naar de webapplicatie.

In 2022 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een bewaarmagazine voor huisartsen en SEH-artsen. De doelstelling van het magazine is de eerste opvang en zorg voor brandwondpatiënten onder de aandacht te brengen bij de doelgroep en tegelijkertijd de Nederlandse Brandwondenzorg een gezicht te geven. Op die manier wordt het voor de SEH-arts of huisarts laagdrempeliger om bij twijfel over de juiste zorg voor een brandwondenpatiënt contact op te nemen met een professional uit de brandwondenzorg. Het magazine is begin 2023 gedrukt en verstuurd naar meer dan 14.000 huisartsen, 650 SEH-artsen en 600 traumachirurgen. Daarnaast zijn er 400 magazines verstuurd naar alle intensive care afdelingen en is de digitale versie verspreid onder de leden van de NVK, NVT en NVIC.

Implementatie Richtlijn Behandeling van Brandwonden buiten de Brandwondencentra

Om de behandeling van brandwondenpatiënten door behandelaars buiten de brandwondencentra te verbeteren is de multidisciplinaire richtlijn 'Zorg voor patiënten met brandwonden' ontwikkeld. In 2017 is de definitieve concepttekst door alle 14 deelnemende beroeps- en wetenschappelijke verenigingen geautoriseerd. De richtlijn is inmiddels beschikbaar via de websites van de deelnemende verenigingen en de landelijke richtlijndatabase. Delen van de richtlijn zijn gebruikt in de herziening van de richtlijn over eerste opvang en verwijzing. Na de vaststelling (van de herziening in 2020) is een nieuw implementatieplan gemaakt om beide richtlijnen voor zover mogelijk gezamenlijk te implementeren. In 2022 is de ontwikkeling van de informatie voor huisartsen afgerond. Door huisartsen informatie te geven waarmee ze een brandwond adequaat kunnen behandelen en de kennis krijgen wanneer doorverwijzing gewenst is, wordt in potentie de zorg voor 90.000 mensen met brandwonden in de huisartsenpraktijk geoptimaliseerd.

In 2022 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een bewaarmagazine voor huisartsen en SEH-artsen. De doelstelling van het magazine is de eerste opvang en zorg voor brandwondpatiënten onder de aandacht te brengen bij de doelgroep en tegelijkertijd de Nederlandse Brandwondenzorg een gezicht te geven. Op die manier wordt het voor de SEH-arts of huisarts laagdrempeliger om bij twijfel over de juiste zorg voor een brandwondenpatiënt contact op te nemen met een professional uit de brandwondenzorg. Het magazine is begin 2023 gedrukt en verstuurd naar meer dan 14.000 huisartsen, 650 SEH-artsen en 600 traumachirurgen. Daarnaast zijn er 400 magazines verstuurd naar alle intensive care afdelingen en is de digitale versie verspreid onder de leden van de NVK, NVT en NVIC.

¹¹ Brandwondenzorg Nederland, Eerste opvang van brandwondpatiënten in de acute fase (1ste 24 uur) van verbranding en verwijzing naar een brandwondencentrum, Beverwijk: 2020

2.3 Opleidingen ter ondersteuning van professionals (c)

Emergency Management of Severe Burns vernieuwd en vertaald naar online opleiding

Patiënten met ernstige brandwonden worden in Nederland meestal eerst naar het dichtstbijzijnde algemene ziekenhuis gebracht. Daar vindt de acute behandeling plaats. Indien nodig volgt verwijzing naar één van de drie brandwondencentra. Voor patiënten is het van groot belang dat artsen en verpleegkundigen die de eerste opvang uitvoeren, getraind zijn in de opvang van brandwondenslachtoffers. Tijdens de cursus Emergency Management of Severe Burns (EMSB) leren artsen en gespecialiseerde verpleegkundigen hoe patiënten met ernstige brandwonden volgens het ABC-protocol opgevangen en behandeld moeten worden.

In 2023 zijn vijf nationale EMSB-cursussen gegeven waarin 87 artsen en 28 verpleegkundigen zijn opgeleid. Er wordt gebruik gemaakt van een online cursusplatform als voorbereiding en een cursusdag waarin het praktisch oefenen van de cursusstof centraal staat. Het online cursusplatform is in 2023 verder geoptimaliseerd en doorontwikkeld zodat dit in 2024 ingezet kan worden om een herhalingscursus aan te kunnen bieden.

De Nederlandse EMSB projectorganisatie is gevraagd om Duitsland te helpen met de opzet van hun nationale EMSB-cursus. De ANZBA heeft deze vraag contractueel bevestigd door de Nederlandse Brandwonden Stichting hiertoe te mandateren. De EMSB-begeleidingscommissie heeft met de Duitse collega's een internationale EMSB aangeboden aan 20 artsen en 5 verpleegkundigen.

Brandwondenscholing Defensie Gerichte Opvang, Beoordeling en Wondzorg

Als ondersteuning aan het Defensie Gezondheidszorg Opleidings- en Trainingscentrum (DGOTC) is in 2023 een brandwondenscholing 'Gerichte opvang, beoordeling en wondzorg' aangeboden aan ruim 100 militair artsen en militair verpleegkundigen. Met deze scholing zijn zij aanvullend getraind in behandeling van brandwonden in noodsituaties. De scholing heeft een praktijkgerichte aanpak waarin door middel van workshops praktisch wordt geoefend.

Opleiding Brandwonden Verpleegkunde

Brandwondenverpleging is een vak apart. Verpleegkundigen krijgen te maken met patiënten met hoog complexe en levensbedreigende situaties. Aanvullende specialistische scholing is niet alleen wenselijk, maar ook zeer noodzakelijk. Daarom ontwikkelden de drie Nederlandse Brandwondencentra met de Nederlandse Brandwonden Stichting de Opleiding Brandwonden Verpleegkunde (OBV). Deze gespecialiseerde vervolgopleiding is volledig op maat ontwikkeld voor gediplomeerd verpleegkundigen werkzaam in één van de drie brandwondencentra. De eindtermen van de OBV zijn inhoudelijk gebaseerd op het 'Beroepsdeelprofiel van de gespecialiseerde verpleegkundige brandwondenzorg', waarin de competenties zijn vastgelegd waaraan een brandwondenverpleegkundige moet voldoen.

In mei 2023 zijn 13 studenten gestart met het OBV-curriculum.

2.4 Calamiteiten (d)

Rampenprotocol: slachtoffervolgsysteem beschikbaar

Incidenten met tien of meer brandwondenslachtoffers hebben zo'n grote impact op de beschikbare hulpverlening dat er tijdelijk schaarste ontstaat aan expertise en middelen in de zorg. Om de beschikbare middelen en expertise optimaal in te zetten, wordt bij zo'n calamiteit opgeschaald naar een landelijke coördinatiestructuur. Sinds de vroege jaren negentig kennen de drie brandwondencentra een gezamenlijk rampenplan met gespecialiseerde teams en een spreidingsplan voor de opvang van meerdere slachtoffers. Deze opzet is de laatste decennia effectief ingezet bij grote incidenten en rampen. In 2011 is deze aanpak opgenomen in het Landelijk Protocol Coördinatie Grootschalige Brandwonden Incidenten. Vanuit dit protocol schalen de brandwondencentra adequaat op en zetten gecoördineerd Brandwonden Triage Teams in om ziekenhuizen te adviseren over triage, behandeling en doorverwijzing van brandwondenpatiënten naar brandwondencentra. Het slachtoffervolgsysteem is in 2023 maandelijks geoefend en getest.

In oktober 2022 vond een landelijke oefening plaats. Aan deze oefening, genaamd 'Vuur en Vlam', namen de drie brandwondencentra, het Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC) en de aangewezen meldkamer deel. In de voorbereiding vond een update van het communicatie en informatieplatform plaats. De oefening is in 2023 geëvalueerd en de verbeterpunten zijn meegenomen in de ontwikkeling van een vernieuwd gezamenlijk

rampenprotocol. Dit vernieuwde protocol wordt in 2024 verder ontwikkeld en door middel van een doorloopssessie met de betrokken partijen getoetst. Het protocol is in 2024 gereed en beschikbaar voor de betrokken partijen.

2.5 Informatie voor patiënten (e)

Informatievoorziening voor patiënten buiten de brandwondencentra (e)

De website brandwondenzorg.nl wordt hernieuwd ingericht op basis van de gedachte van het online beschikbaar maken van een virtueel brandwondencentrum. Deze website richt zich zowel op patiënten in de drie Nederlandse brandwondencentra als patiënten die niet zijn behandeld in brandwondencentra. De basis is inmiddels gelegd met een adequate sitestructuur. Vanuit deze basis worden doelgroepen geleid naar passende informatie. Deze algemene informatie en meer specifieke informatie zoals keuzehulpen zijn eind 2023 alvast online beschikbaar gekomen op portaal.brandwondenzorg.nl. Deze informatie wordt in 2024 overgezet op de vernieuwde website brandwondenzorg.nl.

3. Bevorderen Kwaliteit van Leven

Ambitie

Nazorg aan patiënten met brandwonden is gericht op re-integratie van de patiënt tot de hoogst mogelijke participatie in de maatschappij. Dit wil de Nederlandse Brandwonden Stichting bereiken door het uitvoeren en ondersteunen van diverse nazorgprojecten in nauwe samenwerking met onze partners.

Voortgang beoogde resultaten Bevorderen Kwaliteit van Leven in 2023

a	Patiënten participatie bij (zorg)projecten krijgt een voorkeurspositie bij projectverantwoordelijken.	
b	Samenwerking met VMB en Kind en Brandwond zijn geëvalueerd en hernieuwd bevestigd.	
c	Inzet ervaringsdeskundigen (Ervaringsdeskundig coach) is geëvalueerd, waarbij borging en verbetering in kaart zijn gebracht.	
d	'Marketing' voor deelname aan lotgenotencontact is doorgevoerd binnen de ziekenhuis nazorg.	
e	Verbinding tussen beschikbare patiënten informatie/ psycho-educatie en het nazorgportal is gelegd en in de praktijk toegepast.	

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

3.1 Patiënten zijn betrokken bij beleid projectkeuzes (a)

Participatie van ervaringsdeskundigen is nodig om de relevantie en effectiviteit van projecten te vergroten. Daartoe is een participatiemodel opgesteld. Volgens dit model wordt tijdens de voorbereidingen van nieuwe activiteiten of onderzoeksprojecten de Vereniging van Mensen met Brandwonden en/of het panel ervaringsdeskundigen geconsulteerd. In 2023 zijn alle activiteiten op deze wijze besproken binnen de begeleidingscommissie Kwaliteit van Leven en/of met een panel van betrokken ervaringsdeskundigen.

3.2 Samenwerking met de Vereniging van Mensen met Brandwonden en Kind en Brandwond zijn geëvalueerd en hernieuwd bevestigd (b)

Samenwerking Vereniging van Mensen met Brandwonden

De patiëntenvereniging van Mensen met Brandwonden wordt vanuit de Nederlandse Brandwonden Stichting ondersteund via twee coördinatoren die de verenigingsactiviteiten organiseren. Met deze ondersteuning is het mogelijk om de doelstelling te verwezenlijken en het vrijwilligerswerk binnen de patiëntenvereniging zoals belangenbehartiging, lotgenotencontact en informatievoorziening te realiseren. Daarnaast ondersteunen medewerkers van de Nederlandse Brandwonden Stichting de financiële administratie en het secretariaat van de vereniging. In de samenwerking staan de gezamenlijke doelen en bijbehorende beoogde resultaten centraal, zodat zowel de Nederlandse Brandwonden Stichting als de Vereniging voor Mensen met Brandwonden kunnen sturen op de impact op doelstellingsactiviteiten. De samenwerking is geëvalueerd en in samenspraak met de Vereniging van Mensen met Brandwonden zetten we deze vruchtbare samenwerking voort.

Stichting Kind & Brandwond is onderdeel van de organisatie

Stichting Kind & Brandwond werd vanuit de Nederlandse Brandwonden Stichting gefaciliteerd via een coördinator die de stichting administratief, creatief en organiserend ondersteunt. Zo is de vrijwilligersorganisatie Kind & Brandwond in staat haar doelen te bereiken. Deze samenwerking was naar volle tevredenheid van het bestuur van Stichting Kind & Brandwond en heeft ertoe geleid dat het bestuur heeft besloten om Stichting Kind & Brandwond verder voort te zetten binnen de organisatie van de Nederlandse Brandwonden Stichting. Een aantal voormalig bestuursleden nam plaats in een begeleidingscommissie. Deze commissie komt vier keer per jaar bij elkaar en bespreekt de lopende projecten, stuurt bij waar nodig en geeft aan waar zij een behoefte bij de doelgroep zien. Zo blijven zij betrokken bij de invulling en uitvoering van de vrijwilligersactiviteiten.

3.3 Ervaringsdeskundig coach (c)

Eén medewerker/ervaringsdeskundige is opgeleid als ervaringsdeskundig coach en is getraind om haar/zijn eigen ervaring als deskundigheid in te kunnen zetten binnen de groep mensen met brandwonden. In 2024 voerde de ervaringsdeskundig coach 52 gesprekken met lotgenoten. De onderwerpen die besproken worden betreffen vooral lotgenotencontact (23%), gevoelens van schaamte (21%) en vragen rond relaties (9%). De medische vragen die soms ook aan de orde komen worden doorverwezen naar de Brandwonden Informatie Lijn. In ongeveer 30% van de gesprekken zijn er geen specifieke hulpvragen maar zijn de bellers vooral op zoek naar een luisterend oor van een ervaringsdeskundig lotgenoot. De ervaringsdeskundig coach wordt geborgd binnen de activiteiten van de Vereniging van Mensen met Brandwonden.

3.4 Lotgenotencontact: leren door het delen van ervaring (d)

Door het organiseren van lotgenotenactiviteiten bieden we mensen met brandwonden een veilige omgeving waarin zij ervaringen delen, grensverleggende activiteiten ondernemen en van elkaar kunnen leren. Vooral de maandelijkse online contactmomenten zijn een opvallende meerwaarde in het lotgenotencontact. Deelnemers kunnen op een laagdrempelige manier, in hun eigen veilige omgeving, kennismaken met lotgenoten, team Kwaliteit van Leven en onze activiteiten. De samenwerking met nazorgverpleegkundigen en zorgmedewerkers van de brandwondencentra leidde tot meer dan 30 activiteiten, online gespreksgroepen en workshops voor mensen met brandwonden en hun naasten.

De Nationale Brandwondendag

De Brandwondendag vond in 2023 voor de tweede keer plaats op Landgoed Zonheuvel in Doorn. In totaal hebben we meer dan 200 volwassenen en bijna 90 kinderen mogen ontvangen. De dagvoorzitter Arie Boomsma zette op geheel eigen wijze het thema 'De kracht van keuze' neer. Hij liet de deelnemers zien hoe je zelf weer regie kunt krijgen door keuzes te maken die bij jouw leven passen. Diverse gespreksgroepen en workshops werden begeleid door professionals uit de brandwondenzorg en ervaren gespreksleiders. Ook konden de deelnemers informatie ontvangen op een informatiemarkt rond juridisch advies, advies over re-integratie en fotografie. De aanwezige kinderen werden ondertussen in een heus kasteel vermaakt door de vele vrijwilligers. Zo er was een stormbaan, een springkussen, een zeskamp en een Robinson Crusoe experience. Al deze activiteiten zorgden voor intensief lotgenotencontact.

ScarWars voor jongeren van 18 tot 25 jaar

ScarWars vond dit jaar plaats in Friesland. 28 jongvolwassenen van 18 tot 25 jaar oud kwamen samen voor grensverleggende activiteiten, groepsopdrachten en groepsgesprekken. Zo werd een goede basis gelegd voor het uitwisselen van ervaringen. Volgens de deelnemers heeft ScarWars vooral een positief effect gehad op het zelfvertrouwen, het aangaan van sociale contacten en het omgaan met de littekens.

Kind en Brandwond familieweekend

In samenwerking met Stichting Kind en Brandwond is het Familieweekend georganiseerd. Gezinnen waarin een jong kind recent in een brandwondencentrum is verzorgd, waren uitgenodigd om samen een familieweekend te beleven. In 2023 namen 6 gezinnen deel aan dit lotgenotenweekend onder begeleiding van professionals uit de brandwondencentra.

Kindervakantieweek

Eind april kwamen 25 kinderen in de leeftijd van 7 tot en met 11 jaar bij elkaar in Werkhoven voor de Kindervakantieweek. Onder begeleiding van 11 stafleden maakten de kinderen een intensieve week door waarin er allerlei leuke en uitdagende activiteiten werden gedaan. Uiteraard was er een kampvuur en werd er gezwommen. Dit zijn voor sommige kinderen grensverleggende activiteiten waarbij de steun van lotgenoten net dat zetje geeft om de stap te nemen.

Jongerenvakantieweek

In juni vond de Jongerenweek plaats in Werkhoven. Met het thema 'Ticket to ride' deden de 25 jongeren alle dagen een ander land aan. In de landen kon je met allerlei opdrachten 'tickets' verdienen met je team zodat je aan het eind van de week een prijs kon winnen. Zowel de jongeren als de 12 stafleden deden fanatiek mee. Naast het zwemmen en het kampvuur hebben de jongeren ook hun grenzen verlegd bij de brandweer. Daar konden ze zelf een vlam in de pan blussen met een deksel, een tv blussen met een brandblusser en natuurlijk ook gewoon spuiten met een

brandweerslang. Tijdens een wandeling zijn in kleine groepjes gesprekken over het leven met littekens gevoerd. Zo helpen de deelnemers elkaar in hun verwerking.

Zwemmen

In de Aqua Mundo van Center Parcs de Eemhof kwamen 170 volwassenen en kinderen bijeen om samen te zwemmen. De gemeenschappelijke deler van de deelnemers was dat het lastig is om (weer) te gaan zwemmen met littekens. Het is ook niet niks om aangestaard of nagekeken te worden. Maar samen stonden de deelnemers sterk en genoten volop.

3.5 Patiënteninformatie (e)

Brandwondeninformatielijn

De Brandwondeninformatielijn is de informatie- en advieslijn voor iedereen die vragen heeft over de lichamelijke en/of psychische gevolgen van een brandwondenongeval. Dit zijn niet alleen mensen met brandwonden en hun naaste omgeving, maar ook (huis)artsen, zorgverleners, werkgevers en leerkrachten.

In 2023 hebben getrainde medewerkers van de drie brandwondencentra 197 informatieverzoeken behandeld. De meeste vragen waren medische vragen (89%), maar er waren ook algemene vragen of vragen specifiek over nazorg. De vragen gingen voornamelijk over wondbehandeling (73%) en littekenbehandeling (18%). De hulpvraag lijkt voort te komen uit onzekerheid bij de hulpvrager over de juiste behandeling. De medewerkers hebben in 2023 een verdiepende workshop gevolgd over comfort talk. Dit zetten ze actief in tijdens de telefonische gesprekken en nemen ze ook mee in hun dagelijkse werk in het brandwondencentrum.

Patiënteninformatie is beschikbaar via het Brandwondenportaal

Het nazorgportaal is omgevormd tot een open brandwondenportaal, zodat er een reële verbinding gelegd kon worden tussen informatie en psycho-educatie. Deze patiënteninformatie wordt verder uitgewerkt en geïntegreerd in de vernieuwing van brandwondenzorg.nl. In afwachting van de vernieuwing is de informatie digitaal beschikbaar via portaal.brandwondenzorg.nl. Via tablets is deze informatie in de brandwondencentra voor patiënten beschikbaar. Op deze manier krijgen patiënten relevante en door de zorgverleners goedgekeurde informatie en kunnen zij bij vragen direct terecht bij de zorgprofessionals

3.6 Revalidatie

International standard: Patient and Observer Scar Assessment Scale

De Patient and Observer Scar Assessment Scale (POSAS) is een meetinstrument om littekenkwaliteit te meten. Met behulp van de POSAS-vragenlijst wordt een litteken beoordeeld door de patiënt en de zorgverlener. De POSAS is inmiddels een internationale standaard voor het meten van littekenkwaliteit. Eerder is een projectgroep gestart met de internationale upgrade van de POSAS tot versie 3.0, met als doel om de POSAS te optimaliseren en als blijvende internationale standaard voor het meten van littekenkwaliteit te laten zijn. Hiermee wordt het mogelijk om behandelresultaten internationaal met elkaar te vergelijken en te komen tot de best mogelijke zorg voor brandwondenpatiënten. Na de lancering van de vernieuwde versie in september 2022 zijn er verschillende verzoeken geweest om de POSAS te vertalen. In 2023 zijn verschillende vertalingen gestart en is de POSAS naast het Nederlands en Engels ook beschikbaar in het Portugees en Indonesisch.

4. Zorginnovatie en onderzoek

Ambitie

Vanuit de ambitie dat de Nederlandse brandwondenzorg een gedegen wetenschappelijke basis kent, wordt relevant (pre-)klinisch, psychosociaal en epidemiologisch wetenschappelijk onderzoek gefaciliteerd, gefinancierd of mede uitgevoerd door de Nederlandse Brandwonden Stichting. Onderzoek is als middel gericht op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de brandwondenpreventie van de kwaliteit van zorg aan patiënten en aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met brandwonden.

Voortgang beoogde resultaten Bevorderen onderzoek in 2023

a	Het programma onderzoek is in 2023 aangesloten op de Alliantie brandwondenzorg Nederland.	
b	Een signalering van lacunes die leidt tot een lijst van te prioriteren acties/onderwerpen is in 2023 gestart.	
c	Het management van de Alliantie Brandwondenzorg Nederland is in 2023 gepositioneerd.	
d	De borging van innovatie is vanuit de onderzoekslijnen van de huidige VSBN voortgezet.	
e	De academie brandwondenverpleegkunde heeft een eigen positie binnen de Alliantie Brandwondenzorg Nederland.	
f	Preventieonderzoek is geborgd binnen de praktijk van de Alliantie Brandwondenzorg Nederland.	

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

4.1 Start en inrichting Alliantie Brandwondenzorg Nederland (a en c)

Alliantie Brandwondenzorg Nederland ingericht

In maart 2022 werd de aftrap gegeven van de Alliantie Brandwondenzorg Nederland door het ondertekenen van de opgestelde Alliantie Overeenkomst. Het jaar 2023 is gebruikt om de Alliantie in te richten, waarmee we in 2024 verder gaan om het werk te operationaliseren.

Transitie bestaande samenwerking naar de Alliantie Brandwondenzorg Nederland

Tijdens het starten van de Alliantie is gekozen om het project 'Topspecialistische brandwondenzorg: Doelmatige zorg op maat' te gebruiken om vanuit de praktijk de organisatie in te richten. Deze keuze is gebaseerd op de beschikbare capaciteit van de betrokkenen. De organisaties zijn geheel betrokken bij het uitvoeren van het in december 2021 gestarte project. Zo wordt in het vier jaar durende project een waardegedreven zorg structuur in de brandwondencentra ontwikkeld.

Om te komen tot deze structuur worden drie onderzoeksprojecten uitgevoerd waarin drie belangrijke praktische vraagstukken als casus worden onderzocht: het moment van huidtransplantatie, het effect van kunst huid en optimalisering van zelfmanagement in de nazorg. Daarnaast is er een deelproject welke zicht richt op kosteneffectiviteit van (waardegedreven) brandwondenzorg. Omdat alle in de brandwondencentrum opgenomen patiënten worden geïnccludeerd in deze drie onderzoeksprojecten is de komende periode beperkt ruimte voor nieuwe klinische onderzoeksprojecten. Alleen indien er geen nadelige effecten zijn op de voortgang van de lopende projecten behoort een nieuwe projectaanvraag tot de mogelijkheden.

In 2022 is het bestuur van de Alliantie georganiseerd. In 2023 is een start gemaakt met de Stuurgroep en de programmacoördinatie. De onderzoeksorganisatie wordt in 2024 geborgd is binnen de Alliantie.

4.2 Signalering lacunes en prioritering onderwerpen (b)

In 2023 is het proces om te komen tot een prioritering van onderzoeksonderwerpen gestart. Een concept procesbeschrijving is opgezet vanuit de stuurgroep onderzoek en voorgelegd aan de dagelijkse leiding van de Alliantie Brandwondenzorg Nederland. In 2024 wordt dit proces actief opgestart met als doel om halverwege 2024 een eerste

lijst van geprioriteerde onderzoeksonderwerpen te hebben met input vanuit patiënten, de zorg en het onderzoeksveld. Deze lijst van prioriteiten zal jaarlijks worden getoetst op actualiteit en indien nodig hernieuwd, en zal de basis zijn voor toekomstige onderzoeksprojecten en trajecten.

4.3 Borging van innovatie via onderzoekslijnen (d)

De Alliantie Brandwondenzorg Nederland wordt georganiseerd vanuit een doorlopend inzicht in de verbeterpunten die de zorg aan patiënten met brandwonden steeds tilt naar het hoogst mogelijke niveau. Vanuit dit beschreven inzicht zetten we projecten/activiteiten in die de zorg aan patiënten met brandwonden of de omgevingsfactoren die daartoe leiden daadwerkelijk verbeteren.

In 2023 zijn er 3 onderzoeksprojecten afgerond en werden er 28 lopende projecten begeleid. In 2023 startte negen (9) nieuwe projecten: acht (8) nieuwe onderzoeksprojecten, en één (1) PPS consortium medegefinancierd door een LSH-TKI toeslag.

4.4 Academie Brandwondenverpleegkunde netwerkbasis voor Verpleegkundig onderzoek (e)

De Academie Brandwondenverpleegkunde heeft als doel om de kwaliteit van brandwondenverpleegkunde te verbeteren. Dit doel kan bereikt worden door het initiëren van kwaliteits-, zorgvernieuwings- of onderzoeksprojecten, maar ook door kennisdeling.

In 2020 is een kennis(hi)aten)agenda opgeleverd, met als doel richting te geven aan verpleegkundig onderzoek, Evidence Based Practice (EBP) projecten, kwaliteitsopdrachten voor OBV-studenten of andere zorgvernieuwingsprojecten. Uit deze kennisagenda zijn een drietal verpleegkundige onderzoeksvragen uitgewerkt tot een volledig onderzoeksprojectaanvraag. Twee projecten zijn in afgelopen jaar van start gegaan (1 project eind 2022 en 1 project in 2023). Een 3e project is ingediend bij ZonMw als persoonsgebonden subsidie voor; talentontwikkeling masteropgeleide verpleegkundigen en verpleegkundige specialiste. In 2023 is het project gehonoreerd en van start gegaan.

In 2023 zijn weer webinars georganiseerd, met als doelstelling kennisuitwisseling en het contact tussen de verpleegkundigen van de drie centra te bevorderen.

Om de positie van brandwondenverpleegkunde verstevigen, is in 2023 gestart met uitwerken van het project innovatielab brandwondenverpleegkunde, een subsidie instrument met als doel het stimuleren van verpleegkundige innovaties. Daarnaast is de positie van de brandwondenverpleegkundige een belangrijk aandachtspunt binnen de ontwikkeling van waardegedreven brandwondenzorg.

De academie brandwondenverpleegkunde heeft een eigen positie binnen de Alliantie Brandwondenzorg Nederland en is geborgd in de stuurgroep onderzoek.

4.5 Preventieonderzoek is aangesloten aan de onderzoekspraktijk (f)

Vanuit de Brandwonden Stichting wordt wetenschappelijk preventie-onderzoek uitgevoerd en gecoördineerd. Uitkomsten van onderzoek dienen als basis voor effectieve preventie interventies. Ook wordt door middel van onderzoek de effectiviteit van uitgevoerde acties en campagnes gemeten. Wetenschappelijk preventie-onderzoek vindt plaats in samenwerking met onder andere het onderzoeksinstituut VSBN, het Nederlands Instituut voor Publieke Veiligheid (NIPV) en Universiteit Maastricht.

Project: kinderen van 0-4 jaar

In 2023 is voortgang geboekt in het lopende project: "Factors that influence behaviour and environment leading to severe burn incidents in children under 5 years of age and their implications for burns prevention: a qualitative study". Dit onderzoek is een vervolg op een eerder project waarin de oorzaken en ongevalsmechanismen bij jonge kinderen (0-4 jaar) zijn onderzocht. In dit vervolgonderzoek wordt door interviews met ouders dieper ingegaan op de actoren die het gedrag en de omgeving beïnvloeden met betrekking tot brandwonden bij jonge kinderen. Dit is een verdiepende stap en niet eerder onderzocht. In 2023 is de interviewfase afgerond en in 2024 worden de interviews geanalyseerd en uitkomsten verwerkt in een wetenschappelijk publicatie.

Doel

Het doel van het lopende preventie onderzoek is verdiepend onderzoek waarmee we beter inzicht krijgen in beïnvloedbare factoren (motivatie van gedrag). Deze nieuwe bevindingen worden geïmplementeerd in nieuwe en lopende preventiecampagnes.

Brandbare vloeistoffen

In 2023 is een wetenschappelijk artikel gepubliceerd getiteld: "Aetiology of bioethanol related burn accidents: a qualitative study". Het artikel beschrijft de resultaten uit een eerder onderzoek naar de oorzaak van verbrandingsongevallen door gebruik van bio-ethanol. De resultaten van het onderzoek zijn meegenomen in preventie uitingen/campagnes.

Doel

De wetenschappelijke publicatie zal leiden tot kennisdeling en disseminatie op grotere schaal. Zo is neemt de kans op meer effectieve preventie, mede door andere partijen, toe.

Project: bevordering brandveiligheid bij senioren

Met de vergrijzing van de samenleving en het langer zelfstandig wonen van senioren in Nederland neemt de brandveiligheid in de doelgroep senioren die zelfstandig wonen toe. Brandweer Nederland en NIPV, in samenwerking met de Nederlandse Brandwonden Stichting en Universiteit Maastricht, maken de bevordering van brandveiligheid bij senioren tot een gezamenlijk doel door middel van de systematische ontwikkeling van een gedragsinterventie gericht op de doelgroep en belangrijke beslissers in de fysieke, sociale en organisatorische omgeving van de doelgroep.

Een gedragsinterventie is ontwikkeld op basis van het logische model van het probleem met daarin de veranderdoelen. In 2022 en 2023 is de interventie in een pilot omgeving getoetst. In 2023 is het laatste veldwerk verricht en zijn de resultaten geanalyseerd en beschreven in publicaties en een proefschrift. Het project wordt in 2024 afgerond met een promotie op het proefschrift getiteld: "Never too old to learn. Developing a home fire-safety intervention for older adults using Intervention Mapping".

Doel

De uiteindelijke interventie zal door de Brandweer veiligheidsregio's zelfstandig worden geïmplementeerd en uitgevoerd. Dit leidt tot het stimuleren van brandveilig gedrag bij ouderen.

4.6 Voortgang programma Topspecialistische Zorg en Onderzoek en borging waardegedreven zorg structuur

Binnen de alliantie wordt samengewerkt aan Top Specialistische Brandwondenzorg. Met subsidie uit het programma Top Specialistische Zorg en Onderzoek (TZO) van ZonMw wordt de topklinische brandwondenzorg, het wetenschappelijk onderzoek en opleiding geoptimaliseerd in lijn met de principes van waardegedreven zorg. Daarnaast heeft het programma als doel om de Topspecialistische zorg, onderzoek en opleidingsstructuur te borgen in de drie niet-academische ziekenhuizen.

In het project Top Specialistische Zorg en Onderzoek 'Doelmatige Brandwondenzorg op maat', wordt een waardegedreven zorg structuur in de brandwondencentra ontwikkeld. Het projectmanagement en project ondersteuning wordt vanuit de brandwondenstichting gefaciliteerd. De projecten R3, BORN en (na)zorgportaal waren belangrijke ingrediënten van de succesvolle subsidieaanvraag en zijn samen het fundament van het te ontwikkelen waardegedreven zorg structuur (zie hieronder).

In het project staat patiënten participatie centraal en wordt door het optimaliseren van gedeelde besluitvorming met innovatieve keuzehulp de beste en doelmatige zorg aangeboden. Hiertoe zijn patiënten panels in de drie brandwondencentra opgericht welke meewerken aan alle onderdelen in het project.

Het project is opgedeeld in een overkoepelend project en aantal onderzoeksprojecten. In het overkoepelende deel wordt gewerkt aan het opzetten van het waardegedreven zorg raamwerk, bestaande uit een technisch gedeelte (datalandschap en analysemodellen) en een brandwondencentrum gedeelte waarin zorgmedewerkers worden geschoold en data gebruikt in de (dagelijkse) zorgpraktijk voor terugkoppeling aan patiënten in de spreekkamer tot aan samen beslissen en bespreken van uitkomsten in kwaliteitsteams. In de onderzoeksprojecten worden praktische vraagstukken gebruikt als casus om het waardegedreven zorg raamwerk te ontwikkelen.

Kwaliteitsregistraties brandwondenzorg Nederland

In Nederland hebben we twee registraties die gezamenlijk de kwaliteitsregistratie van Brandwondenzorg Nederland vormen. Vanaf 2009 kent de Nederlandse brandwondenzorg de klinische registratie Nederlandse Brandwonden Registratie R3 (NBR R3). Sinds 2018 is daar een uitkomstenregistratie bijgekomen: Burn centres Outcomes Registry the Netherlands (BORN).

Beide registraties zijn ondergebracht bij een trusted –third party: MRDM. Dit jaar is de koppeling van NBR R3 met de vernieuwde uitkomstenregistratie BORN gerealiseerd. Met de combinatie van patiëntgegevens, klinische gegevens en uitkomsten van zorg is een optimale basis voor waardegedreven zorg en voor benchmarking tussen de drie brandwondencentra beschikbaar.

In 2023 is gestart met de aanmelding van de kwaliteitsregistraties NBR R3 en BORN, om te worden opgenomen in het landelijk register voor kwaliteitsregistraties. Als een kwaliteitsregistratie in het register is opgenomen zijn zorgaanbieders verplicht de gevraagde gegevens aan te leveren en kan de registratiehouder van de kwaliteitsregistratie bijzondere persoonsgegevens verwerken, zonder dat daarvoor voorafgaande toestemming van de cliënt/patiënt nodig is. Daarnaast kunnen kwaliteitsregistraties die opgenomen zijn in het register aanspraak maken op financiering door Zorgverzekeraars Nederland.

Nederlandse Brandwonden Registratie R3

Via de klinische registratie is het mogelijk om gegevens te verzamelen waarmee de kwaliteit van preventie en zorg wordt onderzocht en verbeterd. In deze periode zijn inmiddels ruim 17.250 patiënten in de registratie opgenomen, dankzij de gezamenlijk inspanningen van de leden van de werkgroep Nederlandse Brandwonden Registratie R3.

Vanaf eind 2020 is de registratie ondergebracht bij MRDM. Met deze overgang hebben we de registratie toekomstbestendig gemaakt. MRDM draagt zorg voor databewerking en versleuteling van de door de ziekenhuizen aangeleverde data om de privacy van zowel de patiënt als het ziekenhuis te waarborgen. Zo voldoet de registratie aan wet- en regelgeving. Met de vernieuwde structuur van de registratie wordt de administratielast voor de registratiemedewerkers idealiter verlaagd en wordt zoveel mogelijk aangesloten op koppelingen aan verschillende bronsystemen.

Het optimaliseren van de koppeling tussen de bronsystemen en de registratie is een blijvend punt van aandacht in de drie ziekenhuizen. De koppeling van de bacteriologie data uit de ziekenhuizen met de registratie is dit jaar voor twee van de drie ziekenhuizen tot stand gebracht; de poliklinische data zijn gekoppeld in alle drie de centra, maar zijn nog niet compleet.

Dit jaar zijn de eerste data van de uitkomstregistratie BORN bij volwassenen ondergebracht bij MRDM. In 2023 zijn twee jaarrapportages over NBR R3 opgesteld; eerst over de periode 2020-2021 en later over de periode 2020 tot en met 2022.

In 2023 zijn er 26 gegevensaanvragen gehonoreerd, waarbij gebruik is gemaakt van de data uit de kwaliteitsregistraties NBR R3, BORN en/of de gekoppelde historische databases uit de drie brandwondencentra. De gegevens zijn gebruikt voor management doeleinden, maar ook voor preventie en wetenschappelijk onderzoek. De gegevens zijn gepubliceerd in meerdere wetenschappelijke publicaties.

Uitkomstenregistratie Burn centres Outcomes Registry the Netherlands (BORN)

De uitkomstenregistratie beoogt routinematig bij alle patiënten uitkomsten van zorg te meten. De data dient meerdere doelen. Ze wordt door directe terugkoppeling aan patiënt en zorgverlener gebruikt ter ondersteuning van de (na)zorg aan de individuele patiënt (bijvoorbeeld om problemen te identificeren, 'samen beslissen' te faciliteren en zelfmanagement te stimuleren). Ook kan de data gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek en voor initiatieven op het gebied van kwaliteitsbeleid.

Volwassenen die opgenomen zijn in één van de brandwondencentra in Nederland doen sinds 2018 mee aan BORN. Zij vullen op vaste tijdstippen online vragenlijsten in die uitkomsten van de zorg, zoals littekenkwaliteit, participatie en fysieke functie meten.

Sinds het najaar van 2020 is ook een meettraject voor kinderen geïmplementeerd. Dit betekent dat (ouders van) kinderen van 0 t/m 18 jaar mee kunnen doen aan BORN kids. Ouders (en vanaf 11 jaar kinderen zelf) vullen op vaste

tijdstippen vragenlijsten in over hoe het gaat met het herstel. Bijvoorbeeld op het gebied van school, littekens, fysiek functioneren/motoriek, sociale participatie en gedrag. De vragenlijsten worden aangepast aan de leeftijd van het kind. Zo wordt er bij jongere kinderen meer aandacht besteed aan bijvoorbeeld de ontwikkeling van de motoriek. In 2022 werd de inhoud van de uitkomsten registratie BORN opnieuw overwogen, in het kader van het TZO-project 'Topspecialistische Brandwondenzorg: Doelmatige zorg op maat'. Er is een nieuwe kernset aan uitkomsten vastgesteld voor volwassenen met brandwonden. Deze uitkomsten worden in een nieuw meettraject (BORN 3.0) gemeten door middel van grotendeels nieuwe meetinstrumenten, in vergelijking met de vorige versie van BORN. In het najaar van 2022 is BORN 3.0 geëvalueerd, waarbij de input van medewerkers uit de drie centra, en verschillende patiënten is meegenomen. Met de nieuwgevormde BORN stuurgroep is eind 2022 een besluit genomen over wijzigingen in het meettraject. Deze wijzigingen zijn in 2023 geïmplementeerd (BORN 3.1). In 2023 werd ook een nieuwe kernset voor kinderen met brandwonden vastgesteld, en een nieuw meettraject vormgegeven.

Nazorgportal wordt informatieplatform: samen beslissen na brandwonden

Met het patiënten informatieplatform worden mensen met brandwonden en Necrotiserende Weke Delen Infectie (NWDI) ondersteund in de periode dat zij weer thuis zijn na hun opname in één van de drie brandwondencentra. Het afgelopen jaar is gewerkt aan de doorontwikkeling van dit informatieplatform en de uitbreiding met extra modules.

In september 2018 is gestart met de opzet van het informatieplatform middels het project Nazorgportal: Samen Beslissen na Brandwonden. Het geloof dat de beste kwaliteit van zorg en de beste kwaliteit van leven bereikt kan worden door respectievelijk de patiënt centraal te stellen in de zorg en de zorg af te stemmen op de context van de patiënt, vormde de basis voor dit project. Uit een samenwerking van de Vereniging van Mensen met Brandwonden (VMB), de drie Nederlandse brandwondencentra, de VSBN, de Nederlandse Vereniging voor Brandwondenzorg (NVBZ) en de Nederlandse Brandwonden Stichting is zo het nazorgportaal ontstaan: de eerste versie van dit patiënten informatieplatform. De verschillende onderdelen van het platform zijn in samenwerking met mensen met brandwonden of NWDI, naasten (partners) en zorgverleners met nazorgervaring gemaakt. Het platform richt zich op patiënten die thuiskomen na hun opname, maar ook aan mensen met brandwonden die langere tijd na opname vragen hebben over bijvoorbeeld hun littekens biedt het platform hulp en advies.

Op basis van verzamelde feedback van patiënten en zorgverleners is in 2022 gestart met een doorontwikkeling van het nazorgportaal, om het zo toekomstbestendiger en toegankelijker te maken. De informatie uit het nazorgportaal is verplaatst van een Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) naar een openbare website van Brandwondenzorg Nederland. Hierbij stond het doel om de zorg voor iedereen toegankelijk te maken centraal. Tegelijk is ook de naam aangepast naar informatieplatform voor brandwonden en NWDI. Het informatieplatform is een belangrijke bouwsteen binnen het project Topspecialistische brandwondenzorg: Doelmatige zorg op maat. In dit project wordt in de komende jaren een aantal nieuwe onderdelen ontwikkeld, waaronder beslishulpen voor de acute zorg en informatiemodules gericht op zelfmanagement in de nazorg. In 2023 is gewerkt aan het volledig integreren van het informatieplatform binnen Brandwondenzorg Nederland website, welke het afgelopen jaar een volledige update gekregen heeft en in 2024 gelanceerd zal worden. Hierdoor zullen de nieuw te ontwikkelen onderdelen aan het platform toegevoegd kunnen worden, zodat informatie voor alle patiënten beschikbaar is.

In 2023 zijn stappen gemaakt met het opstellen van verbeterpunten voor de keuzehulp voor littekenbehandeling; de Litteken keuzehulp. In 2024 zal, tezamen met de ontwikkeling van de acute zorg keuzehulpen in het Top Specialistische Zorg project, verder gewerkt worden aan de evaluatie en verbetering van deze keuzehulp. Door de ontwikkeling en verbetering van deze keuzehulpen langs elkaar te laten lopen, kan opgedane kennis onderling uitgewisseld worden en kan input van verschillende brandwondenzorg zorgverleners en ervaringsdeskundigen optimaal gebruikt worden.

Daarnaast is er in 2023 hard gewerkt aan het ontwikkelen van modules specifiek gericht op kinderen met brandwonden en hun ouders als toevoeging aan het informatieplatform. Met allerlei verschillende zorgverleners uit de drie Nederlandse brandwondencentra en ouders is er gewerkt aan het ontwikkelen van teksten voor de volgende onderwerpen: 1) Opname in het ziekenhuis en hersteltraject; 2) Littekens, groei en ontwikkeling; 3) Terug naar school; 4) Gevoelens; 5) Betrokkenen en omgeving; 6) Gezin; 7) Reacties van anderen; 8) Lichaamsbeeld en eigenwaarde. In 2024 worden de modules met deze teksten op het informatieportaal geplaatst worden. Bovendien worden in 2024 video's ontwikkeld met ervaringsverhalen van kinderen en ouders, ter ondersteuning van de teksten in deze modules voor kinderen en hun ouders.

4.7 Beoordeling nieuwe onderzoeksprojecten 2023

Vanwege de lopende TZO-deelprojecten welke veel aandacht en capaciteit vergen van de zorgprofessionals en onderzoekers in de brandwondencentra, en de opstart van Alliantie Brandwondenzorg Nederland is er in 2023 geen nieuwe inventarisatie en oproep gedaan voor project ideeën. Vanuit de beleidsdoelen was wederom dit jaar ingezet op borging voor blijvende vernieuwing en innovatie. De focus in 2023 lag op het uitwerken van projectplannen van 3 projecten waarvoor geoormerkte financiering beschikbaar is. Deze 3 projecten zijn door de onderzoeker en projectleider gepresenteerd aan de wetenschappelijke adviescommissie. Alle 3 projecten zijn als goed beoordeeld en inmiddels gestart.

Ontwikkeling en implementatie van een tissue-engineered, autoloog huidconstruct

Diepe brandwonden veroorzaken littekens, die een grote impact kunnen hebben op de kwaliteit van leven en het psychosociaal welbevinden van brandwondpatiënten. De huidige behandeling bestaat uit het transplanteren van de patiënt-eigen huid. Dit resulteert in een open wond op de plek waar het huidtransplantaat afgenomen wordt. Bovendien is het een uitdaging om het volledige wondoppervlak van een grote brandwond te kunnen bedekken.

Afgelopen jaren is er veel progressie geboekt bij de behandeling van chronische en acute wonden met gekweekte huidconstructen. Voor de behandeling van acute (brand)wonden hebben de gekweekte huidconstructen die momenteel in ontwikkeling zijn echter enkele belangrijke nadelen: de kweektijd is lang (ca 30 dagen) en pigmentcellen zijn afwezig in de constructen.

In de afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar optimale kweekcondities voor huidcellen in klinische toepassing, gebaseerd op een zo klein mogelijk oppervlak van huid als startmateriaal. In dit project worden de productieomstandigheden technische eisen, en kwaliteitscontroles gedefinieerd en uitgevoerd voor de productie van het huidconstruct in klinisch onderzoek. Het streven is om een product met patiënt-eigen cellen te maken met een korte productietijd en dat in staat is om grote wondoppervlakten te bedekken waarbij het gebruik van een huidtransplantaat niet nodig is.

Hypothese Een volledig autoloog huidconstruct kan in korte tijd geproduceerd worden (indicatie: < 14 dagen) en toegepast worden op wonden van volledige dikte.

Doel

Verdere ontwikkeling van een autoloog volledig huidconstruct voor behandeling van acute wonden (zoals brandwonden). Het ontwikkelen van een techniek waarmee een volledig autoloog huidconstruct in korte tijd geproduceerd worden (indicatie: < 14 dagen) en toegepast kan worden op wonden van volledige dikte. Binnen dit project wordt een start gemaakt van overdracht van techniek naar een clean room faciliteit in voorbereiding op een klinische fase 1 studie. Er zal een preklinische data set worden ontwikkeld, die nodig is om een fase I/II klinische studie te kunnen starten en voor de 'technology transfer' naar een clean room productiefaciliteit. Tevens zal een pilot klinische studie voorbereid en uitgevoerd worden.

Necrotiserende weke delen infecties Kennisproject, fase 2 - Kennis- en registratieplatform ten behoeve van onderzoek naar Necrotiserende Weke Delen Infecties in Nederland middels het NWDI Netwerk Nederland: werken aan vroege herkenning en optimale zorg voor patiënten met NWDI.

Een necrotiserende weke delen infectie (NWDI), waarvan necrotiserende fasciitis (NF) het bekendst is, leidt tot een razendsnel verspreidende progressief necrotiserende ziektebeeld met systemische toxiciteit. Echter de diagnose is vaak vertraagd door initiële misdiagnose in 53% van de gevallen. Incidentie van NWDI tussen 2014-2019 is geschat op 1.1-1.4 gevallen per 100.000 inwoners. Echter het aantal NWDI patiënten is 2-3x zo hoog geworden in de afgelopen jaren in Nederland. De toename door Groep A streptokokken (GAS) is bekend. Omdat 34-42% van de NWDI-infecties wordt veroorzaakt door GAS, is de verwachting dat het aantal infecties door andere ziekteverwekkers ook is toegenomen.

Afgelopen 15 jaar is het sterftecijfer onder NWDI-patiënten enorm afgenomen van bijna 40% naar 5-10%. Hierdoor verschuift de noodzaak van onderzoek van overleving naar Kwaliteit van Leven (KvL) na NWDI. Als belangrijk onderdeel van de behandeling, wordt chirurgisch debridement uitgevoerd waarbij patiënten na overleving van de infectie achter blijven met grote wonden. De expertise van het brandwondencentrum omvat ook de behandeling van grote huiddefecten, daarom worden NWDI-patiënten vanuit het hele land naar het brandwondencentrum doorgestuurd.

Uit eerder eigen onderzoek is aangetoond dat verbeteringen mogelijk zijn in de vroege herkenning, klinische praktijk en nazorg. Bijvoorbeeld, bij de huid-sparende operatietechniek, is het momenteel afhankelijk van de chirurg in welke mate er huid gespaard wordt. Met beeldvorming willen we de huid-sparende operatietechniek door-ontwikkelen. Een ander voorbeeld zijn de KvL domeinen die specifiek geïdentificeerd zijn voor NWDI-patiënten. Het vaststellen van beperkingen in deze domeinen maakt het mogelijk om de nazorg gericht in te richten naar de behoeften van NWDI-patiënten.

Doel

Doel van dit project is enerzijds om inzicht te krijgen in de epidemiologie van NWDI in Nederland en anderzijds om de herkenning, behandeling en daarmee de overleving en Kwaliteit van Leven te verbeteren na het doormaken van een NWDI.

De missende schakel in brandwondenzorg; van lab naar kliniek en terug

In de afgelopen decennia is de brandwondenzorg enorm snel ontwikkeld. Waar vroeger de focus lag op 'overleven', ligt de focus van de brandwondenzorg nu op het 'leven met brandwonden'. We richten ons daarbij op het verbeteren van de kwaliteit van leven, het verhogen van psychisch welzijn en optimale re-integratie. De behandeling van patiënten met ernstige brandwonden is zeer complex; het lichaam is een complex, adaptief systeem, dat uit vele complexe deelsystemen bestaat zoals op kleine schaal organen, weefsel en cellen, en op een hoger niveau de patiënt en de samenleving.

Doel

Dit project beoogt om met een interdisciplinaire onderzoeksaanpak de klinische uitkomsten van littekenvorming te modelleren door middel van onderliggende cellulaire en moleculaire processen. We richten ons op het identificeren van patronen tussen litteken uitkomstmaten gemeten in de kliniek en uitkomsten uit het laboratorium op cel- en weefselniveau door gebruik te maken van wiskundige modellen om littekenvorming te simuleren. Inzicht in littekenvorming kan kennisgeven om dit proces al snel na de verbranding te beïnvloeden en daarmee brandwondenzorg te verbeteren en kwaliteit van leven van brandwondenpatiënten te optimaliseren. Dit project beoogt om een model of een tool te ontwikkelen die littekenvorming kan moduleren door klinische en preklinische uitkomsten te gebruiken.

4.8 Resultaten van afgerond wetenschappelijk onderzoek in 2023

In 2023 zijn de volgende drie projecten afgerond:

Het in kaart brengen van de contractie-en hypertrofische processen van brandwondenlittekens middels computersimulaties

Het onderzoek behelst een wiskundige modellering van littekenweefsel na ernstige verbranding. Het wiskundige kader is gebaseerd op een stelsel niet-lineair gekoppelde partiele differentiaalvergelijkingen. Deze vergelijkingen zijn gebaseerd op behoudswetten voor impuls, fibroblasten (aanmakers van collageen), myofibroblasten (cellen die verantwoordelijk zijn voor trekkrachten waardoor contractie ontstaat), collageen en groeifactoren. Een eindige elementen discretisatie met bewegende knooppunten is gebruikt om de oplossing van de partiele differentiaalvergelijkingen te benaderen. De algehele methode bestaat ook numerieke tijdsintegratie en een vast punts algoritme om het resulterende gekoppelde stelsel algebraïsche vergelijkingen op te lossen. Deze methode is in de computer geprogrammeerd voor een en twee dimensionale gevallen. Het mechanische deel van het model steunt op de beginselen van morpho-elasticiteit, waarin groei of krimp van weefsel wordt gecombineerd met mechanische vervorming. Verder is er, om de consistentie en werking van het model goed te begrijpen, een stabiliteitsanalyse uitgevoerd in 1D en 2D. Deze analyse heeft geresulteerd in stabiliteitsvoorwaarden waar de invoerparameters in het model aan moeten voldoen. Deze analyse is gedaan voor het model zelf, maar ook voor de numerieke methode om de oplossing van de vergelijkingen te benaderen. Deze stabiliteitsvoorwaarden geven de voorwaarden waar de invoervariabelen aan moeten voldoen in de gevoeligheidsstudies voor het schatten van de kans dat de contractuur een bepaalde kritische intensiteit overschrijdt.

De gevoeligheidsanalyse is belangrijk omdat er veel onzekerheid bestaan in de waarden van de invoerparameters. Deze onzekerheid ontstaat doordat er weinig of geen metingen beschikbaar zijn in de literatuur van verscheidene modelparameters en/of doordat veel invoerparameters van patiënt tot patiënt verschillen. De invloed van deze onzekerheid op de mate van contractie over de tijd heen moet gekwantificeerd worden. Daarom is de evolutie van het litteken over de tijd gevolgd in termen van littekengrootte en totale mechanische rekenenergie. Uit de

gevoeligheidsanalyse concluderen we dat de meest gevoelige invoervariabelen de Poisson verhouding, evenwichts collageen dichtheid, de contractie constante en de snelheid waarop de myofibroblasten afsterven (apoptose snelheid van de myofibroblasten). Na contact met Prof. Desmouliere (Universiteit Limoges, Frankrijk), is het model aangepast zodat het de veel lagere cel deelsnelheid van myofibroblasten bevat. Deze aanpassing heeft een significante invloed op de eindresultaten.

Er is verder een (Bayesiaanse) gevoeligheidsanalyse uitgevoerd op het wiskundige model door de invoerparameters willekeurig te variëren. Hiermee is een schatting bekomen van de kansverdeling van de mate van contractuur. Verder zijn de eerste stappen gezet naar machine learning waarin een neurale netwerk is getraind om eindige elementensimulaties na te bootsen.

Conclusie en kans

Onze conclusie, waar we nog voorzichtig mee zijn omdat dit onderzoek zich nog een pril stadium bevindt, lijkt in de richting te gaan dat een spectaculaire versnelling ten opzichte van de eindige elementensimulaties van ongeveer 1.8 miljoen is verkregen met toepassing machine learning. Daarom geloven wij dat hiermee de deur is geopend naar toepassing van onze modellen in de klinische praktijk.

Ontwikkeling van een verbeterd in vitro wond model voor onderzoek naar wondgenezing, ontstekingsprocessen en de effectiviteit van farmaceutica op het genezingsproces

De ontstekingsreactie speelt een belangrijke rol bij wondgenezing. Maar ontstekingen kunnen we nu nog moeilijk onderzoeken in ons laboratorium. Om de situatie bij patiënten te kunnen nabootsen, moeten we eerst begrijpen wat de ontsteking in brandwonden precies inhoudt. Belangrijke onderdelen kunnen we dan toevoegen aan onze bestaande in vitro modellen. Het doel van deze studie was om onze in vitro (brand)wondmodellen te verbeteren zodat die de menselijke brandwond beter nabootsen.

Daarom hebben we allerlei metingen gedaan bij patiënten met brandwonden. We hebben de witte bloedcellen en signaalstoffen (cytokines) geïsoleerd uit bloed en uit de verbrande huid. Deze hebben we vervolgens getypeerd en het aantal gemeten op verschillende dagen na verbranding. Hieruit bleek dat na brandwonden het aantal witte bloedcellen langdurig verhoogd was. Er was vooral een snelle, sterke toename van neutrofielen en een matige toename van monocysten/macrofagen en lymfocyten zichtbaar in bloed. In verbrande huid zagen we eenzelfde beeld als in bloed, maar de kwaliteit van de neutrofielen en de samenstelling van de lymfocyten waren anders. Daarnaast zagen we een toename van signaalstoffen in bloed en in verbrande huid die de ontsteking bevorderen. Het lijkt er dus op dat de ontsteking onvoldoende geremd wordt en dat een langdurige ontstekingsfase de genezing kan vertragen. Vergelijkbare resultaten zagen we in twee systematische reviews die we uitvoerden. Daarbij keken we in gepubliceerde artikelen naar de reactie van verschillende witte bloedcellen en signaalstoffen na brandwonden bij dieren.

Vervolgens wilden we het effect van de witte bloedcellen op het herstel van de huid onderzoeken. Daarvoor hebben we “volledige huidequivalenten” (ook wel FSE genoemd) getest. Deze hebben we gemaakt door cellen van de huid in collageen matjes (MatriDerm en Mucomaix) of lederhuid (DED) te laten groeien. We zagen in alle gevallen een goede vorming van opperhuid en lederhuid. Na een brandwond kon deze opperhuid zich herstellen in FSE's die gebaseerd waren op DED of MatriDerm. Het herstel was vergelijkbaar met herstel in menselijke huid. Ook in deze testen zagen we hoge niveaus van signaalstoffen die de ontsteking bevorderen. Vervolgens hebben we witte bloedcellen toegevoegd aan FSE's en gekeken naar het effect van een brandwond op deze cellen. We moeten dit nog uitgebreider gaan testen.

Conclusie en kans

De proefdier vrije methoden die we hier hebben laten zien kunnen het onderzoek naar het herstel van de huid vergemakkelijken. Ze kunnen ook gebruikt worden om de rol van verschillende witte bloedcellen te onderzoeken. Uiteindelijk is het de bedoeling om hierin nieuwe of bestaande geneesmiddelen te kunnen testen, welke de ontsteking beïnvloeden en daarmee de brandwondgenezing te verbeteren.

Humaan speeksel: potentiële therapeutische behandeling van brandwonden

Vanwege de vooruitgang in de patiëntenzorg is de overleving van patiënten met brandwonden aanzienlijk toegenomen en nu is het belangrijkste probleem het overwinnen van wondinfectie en het verbeteren van de kwaliteit van littekenvorming. Het is een primair menselijk instinct om speeksel rechtstreeks op een wond aan te brengen door de gewonde huid in de mond te brengen. Een andere belangrijke observatie is dat, ondanks voortdurende blootstelling aan omgevingspathogenen, beschadigd slijmvlies in de mondholte sneller en bijna littekenvrij geneest in vergelijking

met de huid. Al met al kunnen we concluderen dat speeksel veel factoren moet bevatten die gunstig zijn voor wondgenezing en mogelijk een van de oorzaken is van bijna littekenvrije genezing in de mondholte.

Doel van project was het evalueren van de potentiële therapeutische eigenschappen van menselijk speeksel voor de behandeling van brandwonden. In het project is met name gefocust op de potentiële therapeutische eigenschappen van menselijk speeksel, zoals zowel antifibrotische als antimicrobiële eigenschappen. Men kan zich een uiterst eenvoudige, kosteneffectieve manier voorstellen om patiënten met brandwonden te behandelen met hun eigen speeksel, bijvoorbeeld tijdens regelmatige verbandwisselingen. Om ons doel te bereiken, hebben we gebruik gemaakt van een innovatieve alternatieve benadering voor diermodellen, namelijk in vitro modellen waarbij gebruik wordt gemaakt van fysiologisch relevante menselijk weefsel gemanipuleerde huid- en mondslijmvlieslittekens en wondgenezingsmodellen.

Resultaten

De intrinsieke verschillen tussen huid- en orale wondgenezing en littekenvorming zijn onderzocht: 1) Er is onderzocht hoe menselijk speeksel de wondgenezing beïnvloedt; 2) Er is bepaald of menselijk speeksel laag- en hoog-virulente biofilmvorming beïnvloedt; 3) Er is een voorlopige procedure ontwikkeld om menselijk speeksel van patiënten met brandwonden te verzamelen die geschikt zou kunnen zijn voor testen in een fase 1 klinische studie voor de behandeling van patiënten met brandwonden.

Conclusie en kans

Er is uitgebreid preklinisch onderzoek uitgevoerd om te bepalen of menselijk speeksel de potentie heeft om een nieuw therapeutisch middel te zijn voor de behandeling van brandwonden. Dit onderzoek heeft aangetoond dat lokale toepassing van speeksel de wondsluiting verbetert en de groei van bacteriën vermindert. Daarom zou de volgende stap zijn om te bepalen of het kan worden geïmplementeerd in een fase 1 klinische studie.

4.9 Voortgang aansluiting academische centra

De Nederlandse Brandwonden Stichting heeft één bijzondere leerstoel Brandwondengeneeskunde ingesteld aan het Amsterdam UMC en volgt twee trajecten om te komen tot een Bijzondere Leerstoel aan het Erasmus MC en het Amsterdam UMC. Hiermee krijgen (beoogde) hoogleraren mogelijkheden om promovendi te begeleiden en nieuwe projecten op te zetten ten behoeve van wetenschappelijke ondersteuning van de Nederlandse Brandwondenzorg. Daarnaast is één Lector geïnstalleerd bij de Hanzehogeschool te Groningen.

Promotie Brandwondenonderzoekers

In 2023 hebben 4 promovendi hun promotie onderzoek afgerond met de verdediging van hun proefschrift:

Daan van Yperen 'Burns and fireworks injuries, the organization and societal effects in the Netherlands'. Promotiedatum 7 juni 2023. Erasmus MC Rotterdam

Ginger Egberts: 'In silico exploration of post-burn contraction using uncertainty quantification'. Promotiedatum 18 september 2023. TU Delft

Ludo van Haastrecht 'Innovative optical techniques for fibrotic processes: towards clinical application'. Promotiedatum 13 november 2023. Vrije Universiteit Amsterdam

Patrick Mulder 'Immune Response to Burn Injury: From Animal and Patient Data Towards In Vitro Modeling'. Promotiedatum 11 december 2023. Radboud UMC Nijmegen

4. Fondsenwerving

Ambitie

Fondsenwerving creëert en onderhoudt een brede maatschappelijke betrokkenheid die het werk van de Nederlandse Brandwonden Stichting binnen de Nederlandse Brandwondenzorg mogelijk maakt. Financiële middelen komen zo beschikbaar voor financiering van de missionaire organisatie en de doelstellingsactiviteiten.

Voortgang beoogde resultaten fondsenwerving

- a In 2023 zijn 10.000 nieuwe collectanten 5.000 nieuwe structurele donateurs geworven.
- b Verloop van bestaande vrijwilligers is maximaal 12,5% (nieuwe organisatoren 30%, nieuwe collectanten 15%)
- c De collecteorganisatie ontwikkelt in 2023 loyaliteit- en behoudstrajecten.
- d De inkomsten uit zakelijke werving stabiliseren
- e De inkomsten uit aanvragen bij vermogensfondsen stijgen in 2023.
- f Een communicatietraject gericht op het werven van nalatenschappen is vanuit een lange termijnvisie opgezet.
- g Inkomsten van loterijen stijgen tot € 1.400.000.

Toelichting kleuren: Groen: De actie verloopt volgens plan en wordt uitgevoerd. Oranje: De actie is vertraagd en zal worden uitgevoerd. Rood: De actie verloopt niet volgens plan en zal worden herzien.

4.1 Werving donateurs (a)

Het streven van de Nederlandse Brandwonden Stichting, van oudsher een collectefonds, is om minder afhankelijk te worden van de Landelijke Collecte. Natuurlijk blijven wij een collectefonds en streven we om samen met onze vrijwilligers onze ambities te verwezenlijken. Maar we zullen daarnaast ook echt inzetten op de werving van structurele donateurs. Dit zijn mensen die ons maandelijks financieel steunen.

Sinds een aantal jaren worden donateurs vooral online geworven. Het aantal donateurs is sindsdien met ruim 20% gestegen. In 2023 nam het aantal donateurs sinds de start van online werving voor het eerste af. De reden hiervoor vinden wij in de sterke stijging in eerdere jaren.

Structurele donateurs en hun jaarwaarde*

2021	29.600 donateurs	jaarwaarde € 1.071.000
2022	32.500 donateurs	jaarwaarde € 1.189.000
2023	31.800 donateurs	jaarwaarde € 1.137.000

* peildatum 31 december van betreffend jaar

Werven door inhoud

De Nederlandse Brandwonden Stichting werft via inhoud. Werving sluit aan bij bijvoorbeeld preventie: Brandveiligheidsproducten worden aangeboden als handelingsperspectief bij diverse preventiecampagnes. Potentiële donateurs krijgen deze middelen tegen een goed aanbod; dit leidt tot een grote conversie.

In 2023 werden er op deze wijze minder donateurs geworven dan voorgaande jaren. Los van het feit dat werven in traditionele grote campagnes, zoals de brandpreventieweken, al een dalende trend gaven, stond de werving van 2023 extra onder druk door bijvoorbeeld het na-ijleffect van de rookmelderverplichting. In 2022 werd ieder huishouden verplicht om een voldoende goed werkende rookmelders te hebben. Dit leidde tot een grote landelijke groei van verkoop van rookmelders, ook bij de Brandwonden Stichting. De grote toename aan donateurs in 2022, gaf uiteraard een grotere uitval van donateurs in 2023. Daarnaast is er sprake van groeiende verzadiging; steeds meer huishoudens hebben een (verplichte) rookmelder en daarmee geen behoefte om een rookmelder aan te schaffen.

Een andere traditionele grote campagne, de CO-campagne in het voor- en najaar werd dit jaar erg groots uitgezet, had een goede inhoudelijke boodschap over reparatie en plaatsing van verbrandingstoestellen, maar het onderwerp bood nauwelijks een wervende mogelijkheid.

Afhankelijkheid

De online werving is afhankelijk van grote campagnes, via social media. Met name, Facebook past het beste bij onze werving. Maar door de monopolie positie van Meta, het moederbedrijf van onder andere Facebook, Instagram en WhatsApp, kan Meta het advertentiebeleid en algoritmes binnen haar kanalen zonder waarschuwing wijzigen. Dat maakt werven via deze kanalen lastig en kan ook op korte termijn leiden tot significante daling van de werving.

De Brandwonden Stichting blijft daarom zoeken naar nieuwe (online) kanalen. Eén van de nieuwe kanalen is de eigen webshop. Bijna een derde van de aankopen leidt tot een nieuwe donateur. In 2023 is daarom de webshop geprofessionaliseerd, is de online omgeving aangepast, het aantal producten toegenomen en de e-fulfilment geoptimaliseerd. Deze optimalisering van de webshop leidde niet tot meer aankopen en donateurs dan in 2022. Wel is een (lichte) stijging te zien ten opzichte van 2021. Naast inflatie, wordt de daling in 2023 mede veroorzaakt door het na-ijleffect van de rookmelderverplichting.

Veranderende achterban

De traditionele inkomsten via mailingen is in 2023 gestabiliseerd op ruim € 103.000 aan eenmalige giften. Daarmee is de dalende trend van de laatste jaren gestopt.

De inkomsten vanuit mailingen nam af omdat de achterban van de Brandwonden Stichting sinds de online werving veranderde. Donateurs die zich via veiligheidsproducten als premium aan ons verbinden, reageren niet op de traditionele mailingen waarin wordt gevraagd om een extra eenmalige gift.

De aanname dat de 'nieuwe' achterban meer interesse had in de aanschaf van een product dan voor de doelstellingen van de Stichting, werd in 2023 ontkracht door een test waarin deze groep werd gevraagd hun maandelijkse gift te verhogen. In vergelijking met de traditionele donateurs, was zelfs een groter deel bereid de gift te verhogen. Dit biedt perspectief om deze groep niet alleen langer te behouden, maar ook op minder traditionele wijzen te benaderen voor extra giften.

Beleid

Ook in 2024 blijven we streven naar een groeiende brede achterban, met een relatief klein maandbedrag. Dit zorgt voor stabiliteit en maakt een continue groei mogelijk. Er zal gericht gezocht worden naar nieuwe producten en (online) campagnes om de terugval door de tegenvallende rookmelder- en CO-campagnes te compenseren. Dit zal gepaard blijven gaan met de inhoud; een duidelijke preventieve boodschap gekoppeld aan een handelingsperspectief.

We blijven nieuwe middelen, gericht op de behoeftes van onze achterban, ontwikkelen om de maandelijkse inkomsten te verhogen en meer eenmalige giften voor specifieke projecten te werven.

4.2 Werving vrijwilligers (a)

Met 54.000 collectanten kent de Brandwonden Stichting een enorme vrijwilligers achterban. Samen haalden zij in de Landelijke Collecteweek € 1.700.000 op; de grootste inkomstenbron uit eigen werving.

Ondanks dat dit een geweldig bedrag, moeten we constateren dat de inkomsten uit de collecte in 2023 weer gedaald is. De oorzaak ligt vooral bij de afname van het aantal collecteorganisatoren.

Aantal vrijwilligers ten tijde van de collecte*

collecte 2021	59.500 collectanten	2.315 organisatoren
collecte 2022	58.000 collectanten	2.134 organisatoren
collecte 2023	54.000 collectanten	1.975 organisatoren

* peildatum 1 oktober van betreffend jaar

De kennis en uitvoering van de digitale collecte, betaalverzoekjes die vrijwilligers via WhatsApp aan vrienden en bekenden sturen, is in 2023 in eigen huis gehaald. Dit leidde tot innovatieve oplossingen met -deels tegen de landelijke trend in- een toename in de opbrengst. Samen met de QR-code op de collectebussen, zorgt de digitale versie van de collecte inmiddels voor ruim een vijfde van de inkomsten

<i>inkomsten</i>	<i>deur tot deur</i>	<i>waarvan digitaal</i>
collecte 2021	€ 2.080.000	€ 307.000 (14,8%)
collecte 2022	€ 1.860.000	€ 341.000 (18,3%)
collecte 2023	€ 1.700.000	€ 365.000 (21,5%)

Minder vrijwilligers

Ondanks extra (financiële) ruimte om het aantal collecteorganisatoren in 2023 te behouden of liefst te laten groeien, zijn er minder organisatoren dan in 2022. Het is moeilijk om organisatoren te werven; het is duur en arbeidsintensief om in de juiste plaatsen een nieuwe organisator te vinden. Ook is het lastig om de nieuw geworven organisatoren ook daadwerkelijk in te zetten, hoewel dit in 2023 licht verbeterd is door verwachtingen beter te managen: We communiceren nog helderder wat er wanneer van een vrijwilliger wordt verwacht. Daarnaast benaderen we voor de start van de organisator alle vrijwilligers in de betreffende wijk met de vraag of zij blijven collecteren, zodat de nieuwe organisator met een schoon en actueel vrijwilligersbestand kan beginnen.

Ook zijn er minder collectanten geworven. Dat heeft deels te maken door datadriven (slimmer) werven dat in 2023 is doorgezet: niet schieten met hagel, maar nauwgericht collectanten werven in die wijken waar ze nodig zijn. Dit maakt werving efficiënter, maar mede hierdoor (en door de opschoon-actie bij nieuwe organisatoren) is het aantal collectanten afgenomen.

4.3 Verloop vrijwilligers en donateurs (b)

Iedere donateur die wordt behouden, is een extra ambassadeur van de Brandwonden Stichting die financieel bijdraagt aan de doelstellingen. Het is van groot belang niet alleen donateurs te werven, maar hen ook te binden en te behouden.

De resultaten zijn cijfermatig grillig en niet alleen afhankelijk van onze behoudstrajecten, maar ook van de instroom. In 2022 was er een grote instroom van donateurs via de (deels externe) campagne rond de rookmelderverplichting. Het verloop in deze groep bleek groter dan via de eigen traditionele werving. In 2023 vielen we terug op eigen campagnes en is het verloop van donateurs met 4 procentpunt afgenomen. Een mooi resultaat, dat niet alleen afhankelijk is van de instroom, maar dat we ook zeker deels kunnen toeschrijven aan het sterke behoudstraject voor donateurs. Automatisering van dit traject leidt tot optimale contactmomenten met onze donateurs. Dit zullen we komende jaren blijven verbeteren.

Beter behoud nieuwe vrijwilligers

Het verloop van collectevrijwilligers geeft een voorzichtige positieve trend. Hoewel het aantal opzeggingen bij collectanten fors is toegenomen, ligt de oorzaak daarvan vooral bij het opschonen van ons collectantenbestand. De opzeggingen van eerstejaars vrijwilligers, cijfers die niet beïnvloed zijn door de opschoning, laten een lichte daling zien.

In 2023 is gestart met een nieuw welkomsttraject voor organisatoren. Er is ingezet om de organisator snel na de werving te benaderen, in te werken en daarna op maat van informatie te blijven voorzien. Dit laatste werd bijvoorbeeld bereikt via een chatbot, die vragen van organisatoren online opving. Dit zorgde voor laagdrempelig contact met de Stichting, waardoor vragen snel (automatisch) werden beantwoord en het telefonisch contact met de Stichting significant afnam.

Het behoudstraject voor organisatoren wordt in 2024 uitgebreid naar collectanten.

Loyaliteit

In 2023 zijn grote stappen gezet om een loyaliteitsprogramma op te zetten voor organisatoren. Deelname aan het 'Super Nova' project van Salesforce leidde tot een eerste MVP (technisch werkende versie) van een online loyaliteitsomgeving. In deze omgeving kunnen organisatoren onder andere alle informatie vinden, communiceren met elkaar en via gamificatie leren en zich op andere vlakken dan de collecte zich inzetten voor de Stichting. Deze nog kale en niet opgemaakte omgeving zal in 2024 worden gevuld, opgemaakt en in gebruik worden genomen.

4.4 Innovatie collecteorganisatie (c)

Het beleid om de buitendienst stevig te integreren met klantcontact is doorgevoerd. Deze integratie leidde tot een betere en afgestemde communicatie met de organisatoren, waarbij uitval van collega's snel en makkelijk kon worden opgevangen. Dit maakt de collecteorganisatie beter en stabiel.

In 2023 is de werving van organisatoren afgenomen. Dit leidde ertoe dat er in minder wijken een collecte georganiseerd kon worden en er dus meer collectanten niet aangestuurd en ingezet werden. De oplossing zit niet in het werven: Ondanks voldoende budget bleek in 2023 dat het niet mogelijk was om voldoende organisatoren te werven in de wijken waar dat nodig was.

In 2024 wordt daarom in wijken waar geen organisator is, ingezet op een collecteorganisatie zónder organisator. Er wordt gestreefd om alle collectanten die niet aangestuurd kunnen worden door een organisator, toch (centraal) in te zetten voor de landelijke deur-tot-deur collecte.

4.5 Zakelijke werving en bijzondere giften (d)

Naast particulieren, wordt de Stichting ook gesteund door bedrijven, (service)clubs en andere organisaties. Medewerkers, leden en andere betrokkenen zetten zich in om namens hun organisatie bij te dragen aan de doelstellingen en ambities van de Brandwonden Stichting.

Maar ook dragen bedrijven vanuit hun eigen begroting bij: gaan een partnership aan, sponsoren al dan niet in natura onze activiteiten of doneren aan specifieke projecten.

Ook in 2023 konden weer rekenen op vele warme bijdragen. Ondanks dat in 2023 enkele overeenkomsten afliepen, zijn de inkomsten stabiel gebleven. Contracten werden verlengd en nieuwe organisaties werden aan ons gebonden. De contacten en bijdragen zijn niet alleen financieel heel welkom, maar geven ons ook een (sociaal) netwerk waaruit we

4.6 Vermogensfondsen (e)

We ontvingen ook in 2023 veel steun van stichtingen en vermogensfondsen. De voortdurende steun van de Reggeborgh Foundation om het project Tissue Engineering te ondersteunen is hiervan een treffend voorbeeld. De langdurige steun van Stichting de Waterlander en de Stichting JMC Kapteinfonds aan het Kennisproject Necrotiserende Weke Delen Infecties, de steun van Stichting Edwin Bouw Fonds aan ons project Nazorgportal Ouder & Kind en de steun van Amstelbay en de Stichting Deka Development Foundation aan ons project de Missing Link zijn een welkome steun om de onderzoeken voort te kunnen zetten.

Naast deze geormerkte giften, zijn er ook stichtingen die ons steunen met een algemene gift, zoals ETB-BISLIFE, de Cornelia-stichting en de Beele-Werner Stichting.

4.7 Nalatenschappen

Het voelt heel warm dat mensen ook na hun leven willen bijdragen voor een toekomst zonder littekens. In 2023 ontvingen we meer nalatenschappen en legaten dan we hadden verwacht.

De Brandwonden Stichting communiceert nog niet uitgebreid over geven na het leven. Een onderwerp dat goed bespreekbaar is en mensen inzicht kan geven dat er mooie mogelijkheden zijn om een goed doel te steunen na het overlijden.

4.8 Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij is in 1989 opgericht om goede doelen te steunen. Zo steunen zij ook het werk van de Nederlandse Brandwonden Stichting. Vanaf 2021 ontvangt de Nederlandse Brandwonden Stichting jaarlijks een substantiële bijdrage van € 900.000 waarmee we onze ambities mogelijk kunnen maken. We kunnen ons met hun bijdrage inzetten voor effectieve preventie van brandwonden, het mogelijk maken van de best mogelijke zorg aan patiënten met brandwonden en nazorg bieden aan mensen met brandwonden die dit nodig hebben. Veel dank aan de Postcode Loterij en aan u die met miljoenen andere deelnemers meespelen en daarmee de best mogelijke zorg aan patiënten met brandwonden steunen!

De VriendenLoterij schonk ons € 290.954 via geoormerkte loten. Met deze speciale loten kiezen mensen ervoor om zich op deze wijze in te zetten voor de Nederlandse Brandwonden Stichting.

4.9 Nederlandse Loterij

De Nederlandse Loterij steunt 18 goede doelen op het gebied van gezondheid, beweging en welzijn via Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN). De Nederlandse Brandwonden Stichting is één van deze beneficianten. Spelers van de Nederlandse Loterij, waaronder de Lotto en de Krasloterij, gunden de Nederlandse Brandwonden Stichting in 2023 een bedrag van € 295.145.

5. Financieel beleid en de financiële resultaten

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering van de Nederlandse Brandwonden Stichting bestaat uit de onderdelen Personeelszaken, ICT, Facilitaire zaken, Financiën en Control. In het verleden deelde de Nederlandse Brandwonden Stichting de bedrijfsvoering met de ETB-Bislife. Sinds 2022 beperkt de samenwerking op personeel vlak zich nog uitsluitend tot ICT, facilitaire ondersteuning en gebouwbeheer.

De panden Zeestraat 25, 27 en 29 en Markt 58 en 58A in Beverwijk zijn eigendom van de Nederlandse Brandwonden Stichting. De panden bieden naast de organisatie van de Nederlandse Brandwonden Stichting tevens onderdak aan de ETB-Bislife, de Vereniging Samenwerkenden Brandwondencentra Nederland (VSBN), de Vereniging van Mensen met Brandwonden (VMB) en de Stichting Kind & Brandwond.

Facilitaire zaken

De huisvesting in Beverwijk is op basis van kosten voor gemene rekening doorberekend aan de ETB-Bislife en is gebaseerd op een Service Level Agreement, die loopt tot en met 31 december 2024. Inmiddels is duidelijk dat de ETB-Bislife een eigen pand gaat huren in Haarlem. Het ligt in de planning dat zij medio 2024 gaan verhuizen. Naast het kleine onderhoud vindt groot onderhoud plaats op basis van een elk jaar geactualiseerd Meerjarenonderhoudsplan (MOP).

Met het aanstaande vertrek van de ETB-Bislife staat het groot onderhoud op een iets lager pitje. Alleen de noodzakelijke zaken worden gedaan. Medio 2024 zal geïnventariseerd worden in hoeverre de panden nog toereikend zijn voor de Nederlandse Brandwonden Stichting, en wat er eventueel gedaan moet worden aan de panden om onze doelstellingen op een zo goed mogelijke manier te bereiken.

Financiën en Control

Volgens de planning- en control cyclus is er naar aanleiding van de werkplannen de begroting van 2023 gemaakt. Er zijn drie trimesterrapportages gemaakt, en besproken in het managementoverleg, de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht. Daarnaast is in 2023 het jaarverslag (inclusief de jaarrekening) van 2022 door de accountants gecontroleerd en is er een goedkeurende verklaring afgegeven.

Er is dit jaar onderzoek gedaan naar een nieuw financieel pakket. Voor het financiële pakket zijn we uitgekomen bij Exact Online. Een pakket waarmee we online kunnen werken, waarbij de facturen digitaal geaccordeerd kunnen worden, waarbij er niet meer gewerkt wordt met papieren facturen. En waarbij rapportagemogelijkheden uitgebreider zijn dan het huidige pakket. De implementatie is voorbereid in het najaar van 2023 en zal starten in januari 2024.

In augustus 2023 is het toenmalige hoofd bedrijfsvoering met pensioen gegaan. Een aantal maanden ervoor is er een nieuwe manager bedrijfsvoering gestart. Op deze manier was er voldoende tijd voor de overdracht van de werkzaamheden. Ook is in september een nieuwe financial controller aangesteld, dit was alvast ter voorbereiding van het aankomende pensioen van de huidige financial controller. Deze extra ruimte in personeel kan ook goed benut worden voor de aankomende veranderingen.

ICT

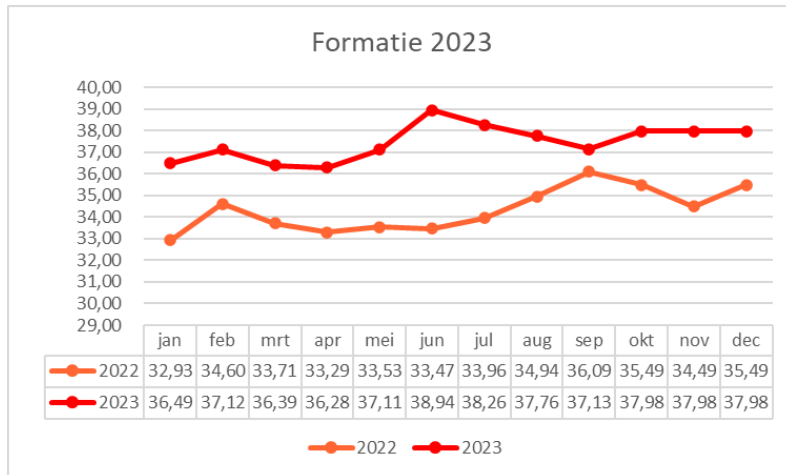
In 2023 is er een overstap gemaakt naar office 365. Alle servers en profielen zijn overgezet, dit is gebeurd met ondersteuning van het externe bedrijf Hexapole. In de Zeestraat is het aantal bewakingscamera's uitgebreid en zijn alle backsystemen dagelijks gecontroleerd. Daarnaast is er een nieuw ICT beleidsplan geschreven.

Personeelszaken

In 2023 is er een nieuw cao-ziekenhuizen tot stand gekomen voor de looptijd 1 februari 2023 tot 31 januari 2025. Dit betekent dat er ook weer een nieuwe Rechtspositie Regeling (RpR) is gekomen. Vanuit de cao waren er loonsverhogingen in februari 2023 (5%) en december 2023 (5%). In de cao staat ook nog een salarisverhoging voor juni 2024 op de planning (5%). Deze salarisverhogingen zijn ook overgenomen in onze RpR.

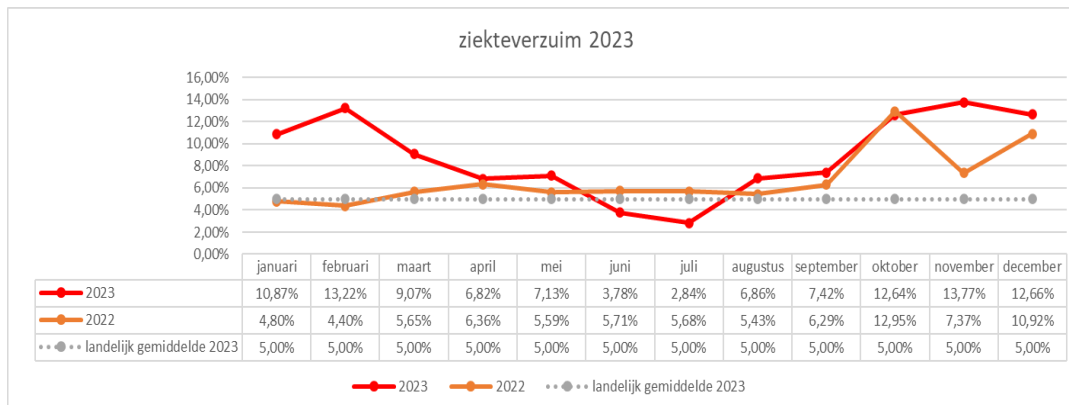
Er is dit jaar onderzoek gedaan naar een externe salarisadministrateur. Er is gekozen voor Kennemerwaert, een salarisadministratiebedrijf uit Heemskerk wat werkt met Nmbrs. Dit pakket kent goede koppelingen met Exact Online. Ook hier is de implementatie in het najaar van 2023 geweest en zal er gestart worden in januari 2024.

In december 2023 is na 12 jaar de salarisadministrateur met pensioen gegaan. In haar laatste maanden heeft zij veel tijd besteed aan het inwerken van haar nieuwe collega die als HR-adviseur het stokje gaat overnemen.

In 2023 hebben we gemiddeld 56 medewerkers in dienst voor een totaal van 37,45 fte. Het gaat hier om 18% mannen en 82% vrouwen. De grootste groep medewerker is tussen de 31 en 35 jaar (12 medewerkers, 21%), hierna komt de leeftijdsgroep 51 tot 55 jaar (10 medewerkers, 18%).

Ten opzichte van 2022 is de formatie met gemiddeld 3,12 fte gestegen. In 2023 zijn er een aantal onderzoekers aangenomen en bij Beheer & Administratie is wegens pensionering en werkoverdracht een deel dubbele bezetting.

In 2023 hebben 21 van 56 medewerkers zich helemaal niet ziekgemeld, dit is 37,5%. Het gemiddeld ziekteverzuim over 2023 is 8,58% ten opzichte van 6,38% in 2022. Er zijn in 2023 62 meldingen gedaan.

Het grootste deel van het verzuim is langdurig. 67% van het verzuim valt binnen de categorie 43-366 dagen, Het gaat om 8 medewerkers die 43 dagen (6 weken) of langer ziek zijn (geweest). Met al deze medewerkers worden regelmatig gesprekken gevoerd. Op 31 december zijn er nog 5 ziek.

Financieel resultaat

Analyse van het saldo van de baten en lasten

Vergelijking realisatie-begroting

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 628.000 (voor financiële baten & lasten). Dit positieve resultaat is € 589.000 hoger dan begroot. De baten zijn per saldo € 327.000 hoger dan de begroting. De bestedingen op de doelstellingen zijn € 321.000 lager dan begroot.

Als we de inkomsten en bestedingen op hoofdlijnen vergelijken zien we het volgende:

Bedragen in duizendtallen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Baten	8.992	8.665	7.614
Bestedingen aan doelstellingen	6.344	6.665	6.549
Lasten	2.020	1.961	2.030
Resultaat voor financiële baten	<u>628</u>	<u>39</u>	<u>-/- 965</u>

Als we de cijfers meer en detail beschouwen beginnen we met de analyse van de baten.

Analyse van de baten

Bedragen in duizendtallen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Collecte	1.701	1.900	1.863
Nalatenschappen & Legaten	1.293	732	487
Overige giften particulieren	1.459	1.565	1.482
Giften bedrijven	490	544	519
Vermogensfondsen	610	867	620
Loterijen	1.492	1.582	1.712
Subsidies van overheden	1.555	1.251	461
Uit tegenprestatie levering/diensten	392	224	470
Totaal	<u>8.992</u>	<u>8.665</u>	<u>7.614</u>
Waarvan Giften geoormerkt	661	623	1.264

Collecte

De collecte is voor de Nederlandse Brandwonden Stichting een belangrijke inkomstenbron. Door ons hoge aantal organisatoren en collectanten hebben we de inkomsten begroot op 1,9 miljoen. Door de veranderende wereld is de collecte in 2023 uitgekomen op ruim 1,7 miljoen. Het blijft onze onverdeelde aandacht houden om met innovatie manieren, mét onze collectanten deze inkomsten zo hoog mogelijk te houden.

Nalatenschappen & Legaten

De inkomsten uit Nalatenschappen & Legaten begroten we op basis van het tienjaars gemiddelde. In 2023 hebben we flink meer nalatenschappen ontvangen dan begroot. Het verschil met begroting bedraagt € 561.000. Er is in maart 2023 een groot legaat van € 250.000 ontvangen. Daarnaast zijn er een aantal nalatenschappen uit 2022 te laat ontvangen om opgenomen te worden in de jaarrekening van 2022 en hierdoor opgenomen in 2023.

De verwachting is dat de inkomsten op nalatenschappen in de aankomende jaren hoog zal blijven, gegeven de demografische ontwikkelingen in Nederland.

Giften particulieren

De giften particulieren (geoormerkt en on-geoormerkt) zijn in 2023 lager dan begroot, daarnaast is het wel meer dan in 2022. De stijging door de verplichtstelling van de rookmelder in 2022 hebben we weten vast te houden.

Giften bedrijven

De giften van het bedrijfsleven zijn lager dan begroot. In het derde trimester zijn de baten wel gestegen ten opzichte van de trimesters ervoor.

Vermogensfondsen

De inkomsten uit vermogensfondsen zijn in 2023 lager dan begroot. De inkomsten zijn ongeveer even hoog als in 2022. De inkomsten worden meer en meer geoormerkt gegeven; met een specifiek doel of opdracht.

Loterijen

De inkomsten uit de loterijen zijn lager dan begroot. De Nationale postcodeloterij zorgt voor een gegarandeerde en zeer welkome opbrengst van € 900.000. De inkomsten uit de Nederlandse Loterij (= aanbieder van kansspelen in Nederland met negen spelmerken: Staatsloterij, Lotto, Eurojackpot, Miljoenenspel, Lucky Day, Krasloten en toto), zijn ongeveer gelijk aan de begroting.

Subsidies van overheden

De inkomsten uit de subsidies van overheden zijn hoger dan begroot. De projectsubsidies betreffen subsidies van het Ministeries van Justitie en Veiligheid en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Door een nieuwe (niet begrote) subsidie voor een tweede CO-campagne is er € 304.000 meer binnengekomen dan begroot.

Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten.

De baten als tegenprestatie zijn € 168.000 hoger dan begroot. Met name de inkomsten uit sponsoring zijn hoger dan begroot.

Analyse van de lasten

Bestedingen doelstellingen

Bedragen in duizendtallen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Preventie	2.806	2.325	1.664
Zorg	675	771	1.094
Kwaliteit van Leven	740	675	637
Zorginnovatie	500	517	230
Onderzoek	1.623	2.377	2.924
Totaal	<u>6.344</u>	<u>6.665</u>	<u>6.549</u>

De doelstellingsuitgaven in 2023 zijn in totaal € 321.000 lager dan begroot.

Hierbinnen zijn de algemene kosten (salaris, huisvesting, kantoor- en algemene kosten en afschrijvingen) € 160.000 hoger.

Voor de doelstellingen gezamenlijk geldt dat de personele kosten zijn € 66.000 hoger dan begroot. De uiteindelijke salarisverhoging vanuit de cao is hoger dan begroot. De huisvestingslasten zijn € 43.000 lager dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met de hoge energielasten van 2022, uiteindelijk zijn de prijzen gedaald. De kantoorkosten zijn € 108.000 hoger dan begroot. Dit heeft te maken met hogere ICT kosten.

Preventie

Bij de doelstelling Preventie is er € 481.000 meer uitgegeven aan projecten dan begroot. Door de extra subsidie voor de tweede CO-campagne zijn de kosten ook hoger.

Zorg

Bij de doelstelling Zorg is er € 96.000 minder uitgegeven dan begroot. Met name op het project 'Gezonde generatie' is minder uitgegeven dan begroot.

Kwaliteit van Leven

Bij de doelstelling Kwaliteit van Leven is er € 65.000 meer uitgegeven dan begroot. Voor de helft heeft dit te maken met een extra automatiseringsproject buiten de begroting om. Voor de andere helft heeft het te maken met het project Kind & Brandwond.

Zorginnovatie

Bij de doelstelling Zorginnovatie is er € 17.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit heeft te maken met lagere personeelslasten.

Onderzoek

Bij de doelstelling Onderzoek is er € 754.000 minder uitgegeven dan begroot. Bij de subsidies is € 245.000 minder uitgegeven doordat de genomen kosten uit eerdere jaren van een tweetal onderzoeken zijn teruggedraaid, omdat de onderzoeken niet zijn gestart. Bij de PPS is er geen onderzoek geweest in 2023, hierdoor is er € 350.000 minder uitgegeven. Deze subsidie blijft beschikbaar voor 2024. Op de geoormerkte projecten is er € 189.000 minder uitgegeven. Hier zal het geld beschikbaar blijven via het bestemmingsfonds.

Kosten Eigen Fondsenwerving

Bedragen in duizendtallen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Personeelskosten	623	564	582
Algemene kosten	146	114	113
Wervingskosten	513	481	615
Totaal	<u>1.282</u>	<u>1.159</u>	<u>1.310</u>

De kosten Eigen Fondsenwerving zijn met € 123.000 overschreden. Voor € 59.000 komt dit door uitbreiding van medewerkers op de afdeling Online werving en communicatie. De andere € 64.000 overschrijding heeft te maken met extra werving voor de doelstelling Preventie.

We streven ernaar om de wervingskosten in totaal niet meer te laten zijn dan 25 procent van de totale geworven baten. In 2023 was dat 15 %.

Kosten Beheer & Administratie

Bedragen in duizendtallen

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
Personeelskosten	488	447	367
Algemene kosten	239	268	263
Totaal	<u>727</u>	<u>715</u>	<u>630</u>

De kosten van Beheer & Administratie zijn met € 12.000 overschreden. Door dubbele bezetting op verschillende functies, vanwege pensionering van een aantal medewerkers zijn de kosten hoger geworden dan begroot.

We streven ernaar om de kosten Beheer & Administratie niet meer te laten zijn dan 7% van de totale lasten en maximaal 10%. In 2023 bedroeg het percentage 8,7%.

Vierjaarsvergelijking baten en lasten

De inkomsten van de Nederlandse Brandwonden Stichting liggen structureel ruim boven de 6 miljoen euro. Het jaar 2021 noemden we uitzonderlijk door extra bijdrage Loterijen en vooral door extra bijdragen in het kader van PPS-projecten. Maar ook in 2022 komen we door hoge inkomsten van de vermogensfondsen en de loterijen tot boven de 7 miljoen euro.

De uitgaven aan doelstellingen in 2020 bewust hoger gesteld, om onze reserves te verminderen. Vanaf 2021 was het de bedoeling om conform de begroting uit te komen. Dit is in 2021 en 2022 niet gelukt. Voor 2023 is dit met strakke regels en een nieuwe bedrijfsvoerder wel gelukt.

	2023	2022	2021	2020
	€	€	€	€
Baten:				
Baten van particulieren	4.453.270	3.832.192	3.870.669	3.303.497
Baten van bedrijfsleven	490.207	518.974	401.664	491.845
Baten van vermogensfondsen	610.108	619.629	250.662	699.746
Baten van loterij-organisaties	1.491.950	1.712.693	1.648.731	1.168.300
Baten van subsidies van overheden	1.554.803	461.232	810.639	441.203
Som van de geworven baten	8.600.338	7.144.720	6.982.365	6.104.591
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten	391.810	469.806	488.469	244.382
Som van de baten	8.992.148	7.614.526	7.470.834	6.348.973
Lasten:				
Besteed aan doelstellingen				
Doelstelling preventie	2.806.252	1.664.047	1.619.526	1.393.698
Doelstelling zorg	674.652	1.093.963	1.171.251	1.358.873
Doelstelling kwaliteit van leven	740.652	636.627	817.093	659.190
Doelstelling zorginnovatie	499.897	229.953	0	0
Doelstelling onderzoek	1.622.657	2.924.214	2.539.957	2.379.807
	6.344.110	6.548.804	6.147.827	5.791.568
Werving baten				
Kosten eigen fondsenwerving	1.282.540	1.309.872	1.388.778	1.170.634
Kosten acties derden	10.444	90.484	150.774	98.083
	1.292.984	1.400.356	1.539.552	1.268.717
Beheer en administratie				
Kosten beheer- en administratie	726.624	630.243	515.323	514.150
Som van de lasten	8.363.718	8.579.403	8.202.702	7.574.435
Saldo voor financiële baten en lasten	628.430	-964.877	-731.868	-1.225.462
Saldo financiële baten en lasten	22.329	-5.333	-32.908	2.299
Saldo van baten en lasten	650.759	-970.210	-764.776	-1.223.163
Kosten werving t.o.v. geworven baten (streefgetal <25%)	15,0%	19,6%	22,0%	22,0%
Bestedingen doelstellingen t.o.v. Totale Baten	70,6%	86,0%	82,3%	82,3%
Bestedingen doelstellingen t.o.v. Totale Lasten (streefgetal >75%)	75,9%	76,3%	74,9%	74,9%
Kosten Beheer & Administratie t.o.v. Totale Lasten (streefgetal 7%)	8,7%	7,3%	6,3%	6,8%

Begroting 2024

Met onze missie 'Wij willen brandwonden voorkomen en het leed ten gevolge van brandwonden tot een minimum beperken', werken we met vrijwilligers, gevers, samenwerkingspartners en de drie brandwondencentra aan effectieve preventie, de beste mogelijke zorg aan patiënten met brandwonden en de hoogst haalbare kwaliteit van leven van mensen met brandwonden.

	Begroot 2024 €	Gerealiseerd 2023 €
BATEN		
Baten van particulieren	4.325.500	4.453.270
Baten van bedrijfsleven	715.000	490.207
Baten van vermogensfondsen	1.375.484	610.108
Baten van loterij-organisaties	1.495.000	1.491.950
Baten van subsidies van overheden	508.000	1.554.803
Som van de geworven baten	8.418.984	8.600.338
Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten	335.100	391.810
SOM VAN DE BATEN	8.754.084	8.992.148
LASTEN		
Besteed aan doelstellingen		
Doelstelling Preventie	1.641.107	2.806.252
Doelstelling Zorg	600.829	674.652
Doelstelling Kwaliteit van Leven	655.139	740.652
Doelstelling Zorginnovatie	480.448	499.897
Doelstelling Onderzoek	3.274.072	1.622.657
	6.651.595	6.344.110
WERVING BATEN		
Kosten eigen fondsenwerving	1.449.109	1.282.540
Kosten acties derden	0	10.444
Subtotaal wervingskosten	1.449.109	1.292.984
BEHEER EN ADMINISTRATIE		
Kosten beheer- en administratie	982.278	726.624
SOM VAN DE LASTEN	9.082.982	8.363.718
Saldo voor financiële baten en lasten	-328.898	28.430
Saldo financiële baten en lasten	0	22.329
Saldo van baten en lasten	-328.898	650.759

Een kijkje in de toekomst

Een meerjarenbegroting voor een bewegelijke organisatie zoals de Nederlandse Brandwonden Stichting is moeilijk te maken. De verwachting voor de aankomende jaren is dat de baten gelijk zullen blijven. Binnen de baten zullen naar alle waarschijnlijkheid de geormerkte baten toenemen en de niet geormerkte baten zullen gaan afnemen. Daarnaast is nu al in de begroting van 2024 te zien dat we meer financiën nodig hebben voor de werving, om de baten gelijk te houden. Dit zal niet eenmalig zijn maar structureel.

Voor de toekomst houden we rekening met een krimp van 1% van de baten particulier en een stijging van 2% van de baten bedrijfsleven en baten van andere organisaties zonder winststreven. In de lasten houden we rekening met een stijging van de wervingskosten van 2% en een krimp van de beheer- en administratiekosten van 1%. Daarnaast komen in 2025 de kosten die nu door de ETB-BISLIFE worden gedragen erbij. Door deze veranderingen dalen de lasten aan de doelstellingen jaarlijks met ongeveer een half procent.

Door de afname van de baten voor de 'gewone' bedrijfsvoering is het belangrijk om flexibel te zijn op de grootste kostenpost, de salarislaster, binnen de organisatie. In de negen jaren na 2024 is er 7,3 fte aan natuurlijk verloop binnen het huidige personeel, het gaat hier om 13 medewerkers. Bij iedere pensionering is er de mogelijkheid om goed te kijken in hoeverre her-invulling van de functie noodzakelijk is.

Risicomanagement

Risicomanagement is onlosmakelijk verbonden aan de strategie en financiële sturing van de Nederlandse Brandwonden Stichting. Risico's zijn onzekere gebeurtenissen die het realiseren van de doelstellingen bedreigen. Deze gebeurtenissen zijn voorstelbaar, maar niet voorspelbaar.

We kunnen risico's onderscheiden op de gebieden strategie, reputatie, wet- en regelgeving, financiën en organisatiebeleid. Per risicogebied kan bepaald worden hoe groot het risico is hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet.

In 2023 zijn alleen de risico's van financiën onderzocht, zoals beschreven onder het kopje 'Een kijkje in de toekomst'. 2024 zal gebruikt worden voor een uitgebreide risicoanalyse en zal er opnieuw gekeken worden naar de noodzakelijke omvang van de continuïteitsreserve.

JAARREKENING

Balans (na resultaatbestemming)

		31.12.2023	31.12.2022
		€	€
ACTIVA			
Materiële vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)		
Bedrijfsmiddelen		971.785	1.066.328
Direct in gebruik voor doelstellingen		<u>1.038.467</u>	<u>1.093.265</u>
		2.010.252	2.159.593
Vlottende activa			
Vorraden	(2)	155.336	128.377
Vorderingen:			
Debiteuren	(3)	55.713	45.410
Vorderingen en overlopende activa	(4)	<u>2.552.789</u>	<u>2.216.450</u>
		2.608.502	2.261.860
Liquide middelen	(5)	5.589.252	6.636.807
		<u>10.363.342</u>	<u>11.186.637</u>

		31.12.2023	31.12.2022
		€	€
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Continuïteitsreserve	(6)	3.930.396	3.207.698
Bestemmingsreserves	(6)	2.165.588	2.287.970
Bestemmingsfonds	(7)	<u>1.275.226</u>	<u>1.224.783</u>
		7.371.210	6.720.451
Voorzieningen			
	(8)	36.249	24.249
Langlopende schulden			
Subsidies	(9)	270.014	624.887
Cofinance publiek/private samenwerking	(10)	<u>270.252</u>	<u>510.614</u>
		540.266	1.135.501
Kortlopende schulden			
Subsidies	(9)	685.731	1.326.927
Cofinance publiek/private samenwerking	(10)	313.491	335.328
Crediteuren		151.646	254.556
Belastingen en premies	(11)	327.872	196.036
Overige schulden en overlopende passiva	(12)	<u>936.877</u>	<u>1.193.589</u>
		2.415.617	3.306.436
		<u>10.363.342</u>	<u>11.186.637</u>

Staat van baten en lasten

		2023	Begroting 2023	2022
		€	€	€
Baten:				
- baten van particulieren	(13)	4.453.270	4.197.000	3.832.192
- baten van bedrijven	(14)	490.207	544.000	518.974
- baten van andere organisaties zonder winststreven				
	(15)	610.108	867.000	619.629
- baten van loterij-organisaties	(16)	1.491.950	1.582.000	1.712.693
- baten van subsidies van overheden	(17)	1.554.803	1.251.000	461.232
Som van de geworven baten		8.600.338	8.441.000	7.144.720
- baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten	(18)	391.810	224.000	469.806
Som van de baten		8.992.148	8.665.000	7.614.526
Lasten: zie model C (20 tm 26)				
Besteed aan doelstellingen:				
- doelstelling Preventie		2.806.252	2.325.000	1.664.047
- doelstelling Zorg		674.652	771.000	1.093.963
- doelstelling Kwaliteit van Leven		740.652	675.000	636.627
- doelstelling Zorginnovatie		499.897	517.000	229.953
- doelstelling Onderzoek		1.622.657	2.377.000	2.924.214
		6.344.110	6.665.000	6.548.804
Wervingskosten:				
- zakelijke werving en bijz giften		231.536	256.000	228.891
- publiekscommunicatie en werving		1.051.004	903.000	1.080.981
Kosten eigen fondsenwerving		1.282.540	1.159.000	1.309.872
- acties derden		10.444	87.000	90.484
		1.292.984	1.246.000	1.400.356
Beheer en administratie		726.624	715.000	630.243
Som van de lasten		8.363.718	8.626.000	8.579.403
Saldo voor financiële baten en lasten		628.430	39.000	-964.877
Saldo financiële baten en lasten	(27)	22.329	0	-5.333
Saldo van baten en lasten		650.759	39.000	-970.210
Wervingskosten in % van de geworven baten (<25%)		15,0%	14,8%	19,6%
Besteding doelstellingen in % van de som van de lasten (>75%)		75,9%	77,3%	76,3%
Beheer & Administratie in % van de som van de lasten (< 7%)		8,7%	8,3%	7,3%
Resultaatbestemming				
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		722.698		-1.212.316
Bestemmingsreserve		-122.382		-87.056
Bestemmingsfonds		50.443		329.162
		650.759	39.000	-970.210

Kasstroomoverzicht

	2023		2022	
	€	€	€	€
Ontvangsten:				
Van Particulieren	3.881.435	3.829.276		
Van Bedrijfsleven	492.041	536.297		
Van Vermogensfondsen	709.822	481.324		
Van Baten als tegenprestaties voor levering van producten en /of diensten	500.505	921.920		
Van Loterij-organisaties	1.453.666	1.435.470		
Van Overheden	1.122.430	747.760		
Van Cofinanciering partners	178.275	121.350		
Rentebaten	1.621	0		
ETB-Bislife; vergoeding t.b.v. kosten voor gemene rekening	384.384	266.770		
		8.724.179		8.340.167
Uitgaven:				
Bestedingen uit voorzieningen	0	-25.058		
Cofinanciering	-239.699	-280.288		
Subsidies incl. basisfinanciering	-1.758.724	-1.425.814		
Rente lasten	0	-10.905		
Crediteuren	-5.552.086	-4.403.092		
Personeelskosten	-2.197.366	-2.715.004		
		-9.747.875		-8.860.161
Kasstroom uit operationele activiteiten		-1.023.696		-519.994
Investeringsactiviteiten:				
Investeringen in vaste en immateriële activa	-24.149	-55.843		
Opbrengst verkochte vaste activa	290	0		
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-23.859		-55.843
		1.047.555		- 575.837
Stand 1 januari	6.636.807		7.212.644	
Mutatie	-1.047.555		-575.837	
Stand 31 december	5.589.252		6.636.807	

Toelichting balans en staat van baten en lasten

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is in overeenstemming met de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. De jaarrekening wordt opgesteld naar de grondslag van historische kosten. Activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben ongeacht of zij tot ontvangsten en uitgaven in dat boekjaar hebben geleid. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening. Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Pensioenregeling

De stichting is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds van de zorgsector, Pensioenfonds Zorg&Welzijn. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een middelloonregeling. Behalve de premiebetalingen heeft de stichting geen andere verplichtingen dan eventuele toekomstige verhogingen van de premie.

Grondslagen waardering activa en passiva en bepaling van het resultaat

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen, bepaald op basis van de geschatte levensduur. De lineaire afschrijvingen worden door middel van een percentage over de aanschafwaarde berekend met ingang van het moment van ingebruikname.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aanschafwaarde, verminderd met afschrijvingen, bepaald op basis van de geschatte levensduur. De lineaire afschrijvingen worden door middel van een percentage over de aanschafwaarde berekend met ingang van het moment van ingebruikname. De auto's worden afgeschreven op basis van een vast percentage (30%) van de boekwaarde.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs, eventueel onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Vorderingen, overlopende activa en liquide middelen

Deze worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Reserves en fondsen

De reserves en fondsen worden als volgt ingedeeld.

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat we ook in de toekomst aan onze verplichtingen kan voldoen. In lijn met de Handreiking Verantwoord Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland wordt de hoogte van de continuïteitsreserve bepaald op basis van een risicoanalyse.

Bestemmingsreserve

Conform RJ650 is onder de bestemmingsreserves het bedrag opgenomen dat is aangewend ten behoeve van de financiering van de materiële vaste activa en de voorraden ter realisering van de doelstellingen en bedrijfsvoering.

Bestemmingsfonds

Indien door derden aan een deel van de gedoneerde gelden een specifieke besteding is gegeven (geoormerkt), wordt het nog niet bestede deel daarvan aangemerkt als 'bestemmingsfonds'. Bestemmingsfondsen onderscheiden zich van bestemmingsreserves doordat niet het bestuur, maar een derde partij een bestemming aan de middelen heeft gegeven.

Voorzieningen

Onder voorzieningen wordt de Voorziening groot onderhoud opgenomen.

Baten en lasten

Baten en lasten worden opgenomen als ze zich hebben voorgedaan, dan wel wanneer de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Toegezegde subsidies

Toegezegde subsidies komen geheel ten laste van het boekjaar waarin het besluit tot toekenning aan de subsidieontvanger is meegedeeld, ongeacht in welk boekjaar de subsidie wordt uitgekeerd.

Nalatenschappen

De opbrengst van nalatenschappen wordt opgenomen in het boekjaar als uit een (voorlopige) boedelbeschrijving de omvang van de nalatenschap voldoende betrouwbaar kan worden geschat.

Baten van Loterij-organisaties

Het onder 'aandeel in acties van derden' opgenomen bedrag betreft de van de Nationale Postcode Loterij, de VriendenLoterij en de Lotto/Krasloterij ontvangen bijdragen. Deze opbrengsten betreft de netto ontvangen bedragen.

Waarderingsgrondslag overige baten

Overige baten worden verantwoord voor de netto ontvangen bedragen.

Toedeling kosten (voor zover niet direct toerekenbaar)

Kosten worden voor zover dat kan direct toegerekend aan de verschillende doelstellingen en/of afdelingen, te weten: Preventie, Zorg, Kwaliteit van Leven, Onderzoek, Beheer & Administratie, Publiekscommunicatie & Werving en Zakelijke Werving & Bijzondere giften. Voor de navolgende resterende indirecte kosten gelden de genoemde verdelingsgrondslagen:

Huisvestingskosten	m ² vloeroppervlak
Personeelskosten	aantal werknemers
Kantoor & algemene kosten	aantal werkplekken
Afschrijvingen	m ² en werkplekken

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode.

Toelichting op de balans

(1) Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa in 2023 is als volgt weer te geven:

	Bedrijfs- middelen	Direct in gebruik voor doelstelling	2023 Totaal	2022 Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari				
- aanschafwaarde	2.934.068	2.341.705	5.275.773	5.221.542
- afschrijving cumulatief	-1.878.782	-1.237.393	-3.116.175	-2.938.634
Investerings	24.149	0	24.149	54.237
Desinvestering (verkoop)				
- aanschafwaarde	-662	0	-662	0
- afschrijving cumulatief	372	0	372	0
Afschrijvingen	-107.360	-65.845	-173.205	-177.552
Stand per 31 december	<u>971.785</u>	<u>1.038.467</u>	<u>2.010.252</u>	<u>2.159.593</u>
Aanschafwaarde cumulatief	2.206.967	1.830.608	4.037.575	5.275.777
Afschrijvingen cumulatief	-1.235.182	-792.141	-2.027.323	-3.116.184
	<u>971.785</u>	<u>1.038.467</u>	<u>2.010.252</u>	<u>2.159.593</u>

Ingedeeld naar activasoort:

	Panden	ICT	Inventaris	Auto	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari					
- aanschafwaarde	4.806.592	125.213	333.514	10.460	5.275.779
- afschrijving cumulatief	-2.779.979	-91.406	-235.548	-9.248	-3.116.181
Investerings	0	15.575	8.574	0	24.149
Desinvestering (verkoop)					
- aanschafwaarde	0	-662	0	0	-662
- afschrijving cumulatief	0	372	0	0	372
Afschrijvingen	-122.007	-17.873	-33.113	-212	-173.205
Stand per 31 december	<u>1.904.606</u>	<u>31.219</u>	<u>73.427</u>	<u>1.000</u>	<u>2.010.252</u>
	Panden	ICT	Inventaris	Auto's	Totaal
	€	€	€	€	€
Cumulatief:					
Aanschafwaarde	3.829.876	51.809	145.429	10.460	4.037.574
Afschrijvingen	-1.925.270	-20.590	-72.002	-9.460	-2.027.322
Stand per 31 december	<u>1.904.606</u>	<u>31.219</u>	<u>73.427</u>	<u>1.000</u>	<u>2.010.252</u>

De afschrijvingspercentages bedragen:

%

Panden	3%
Verbouwing panden	10% en 20%
ICT en inventaris	20%, 25% en 33%
Auto	(van de boekwaarde) 30%

De Nederlandse Brandwonden Stichting is eigenaar van Zeestraat 25, 27 en 29, alsmede van Markt 58 en 58a. In de panden zijn behalve de Nederlandse Brandwonden Stichting ook de ETB-Bislife, de Verenigde Samenwerkende Brandwondencentra Nederland (VSBN) en de Vereniging van Mensen met Brandwonden (VMB).

Het juridische eigendom van Zeestraat 29 te Beverwijk is van Stichting Administratiekantoor Duijnwijk. In deze stichting vindt geen activiteit plaats. Er zijn dan ook geen inkomsten, uit welke hoofde dan ook. De Nederlandse Brandwonden Stichting is enig bestuurder van Stichting Administratiekantoor Duijnwijk.

(2) Voorraden

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
Webshopartikelen	<u>155.336</u>	<u>128.377</u>

(3) Debiteuren

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
Debiteurensaldo	<u>55.713</u>	<u>45.410</u>
	<u>55.713</u>	<u>45.410</u>

(4) Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
VriendenLoterij	56.933	69.971
ALN Lotto	94.811	157.826
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000
Support actie	1.025	1.000
Nalatenschappen	636.769	172.211
Legaten	117.340	5.769
Collecte-opbrengsten	1.527	5.080
Vooruitbetaalde facturen	96.444	77.361
Nog te ontvangen bijdragen PPS projecten	552.205	541.280
St Proefdiervrij	0	123.373
Rode Kruis Ziekenhuis inz TZO-project	34.012	58.032
Afrekening Energienota	26.620	0
Min van BZK inz Rookmelderteam	0	25.000
Rekening-courant ETB-Bislife	0	72.382
Rente	20.719	0
Diversen	14.384	7.165
	<u>2.552.789</u>	<u>2.216.450</u>

(5) Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij opneembaar, voor de deposito geldt een boeterente.

De specificatie is als volgt:

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
	€	€
Rabo VermogenSparen	996.765	999.155
Rabobank	3.671.088	4.931.009
ING-bank	24.603	111.065
Kas	0	90
Triodos bank	99.590	99.821
Deposito ABN-AMRO	495.000	0
ABN-AMRO spaarrekening	278.456	0
ABN-AMRO	23.750	495.667

(6) Reserves

De continuïteitsreserve is bedoeld als buffer bij tegenvallende inkomsten of onverwachte uitgaven of andere lasten. Zo kunnen we bij financiële tegenslagen onze activiteiten voortzetten. We streven ernaar om de continuïteitsreserve rond de 3,4 miljoen euro te laten zijn. Dat zijn de maximale kosten die we denken te gaan maken als we gedwongen zouden worden al onze activiteiten binnen een jaar te moeten stoppen.

Verloop overzicht reserves:

	Continuïteits reserve	Bestemmings reserve	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari	3.207.698	2.287.970	5.495.668
Mutatie materiele vaste activa	149.341	-149.341	0
Mutatie voorraden	-26.959	26.959	0
Mutatie bestemmingsfonds	-50.443	0	-50.443
Resultaat lopend boekjaar	650.759	0	650.759
Stand per 31 december	3.930.396	2.165.588	6.095.984

Onder de bestemmingsreserves wordt dat deel van het vermogen verantwoord, conform RJ 650, dat overeenkomt met het bedrag aan eigen middelen dat is aangewend ten behoeve van de financiering van de materiele vaste activa en de voorraden.

De samenstelling van de bestemmingsreserves is als volgt:

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
- activa doelstelling	1.038.467	1.093.265
- activa bedrijfsvoering: materiële vaste activa	971.785	1.066.328
voorraden	155.336	128.377
	2.165.588	2.287.970

(7) Bestemmingsfondsen

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven (geoormerkt), wordt dit deel aangemerkt als een 'bestemmingsfonds'. Het verloop van de bestemmingsfondsen in 2023 is als volgt:

	01.01.2023	Ontvangen	Besteed	31.12.2023
	€	€	€	€
Kinderonderzoek leerstoel	210.000	0	0	210.000
19.105 Systeembioogie	37.616	0	37.616	0
VR-pijnbestrijding	31.878	0	3.025	28.853
Leerstoel VU Amsterdam	0	40.000	40.000	0
Kind en Brandwond	26.918	0	26.918	0
Project EFSA	26.682	129.000	97.206	58.476
p-ABC team	287.239	0	8.318	278.921
Lush Helpathon	12.874	0	5.015	7.859
Nazorg portal Kind & Ouders	152.131	0	49.022	103.109
20.101 One World, One Burncare	73.642	50.000	50.000	73.642
POSAS	86.626	8.190	0	94.816
POSAS 3.0	16.993	7.559	16.973	7.579
POSAS voor kids	2.500	0	351	2.149
TZO Doelmatige Brandwondenzorg	0	110.653	110.653	0
Principal Investigator AMC	17.360	50.000	32.032	35.328
22.110 Huidregeneratie	0	150.000	4.326	145.674
GoFundMe OMAR	70.094	422	22.795	47.721
22.112 The Missing Link	83.973	85.006	64.973	104.006
22.104 Machine learning	0	0	-25.527	25.527
22.111 NWDI deel 2	86.257	23.000	59.691	49.566
22.101 Optimale Voeding	0	7.500	7.500	0
Vriendenfonds	2.000	0	0	2.000
Totaal	<u>1.224.783</u>	<u>661.330</u>	<u>610.887</u>	<u>1.275.226</u>

Het bestemmingsfonds betreft het verloop van de geoormerkte giften en de uitgaven die hierop betrekking hebben.

(8) Voorzieningen

Verloop in 2023 van de voorziening groot onderhoud:

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Saldo per 1 januari	24.249	37.306
Toegevoegd uit Reserves	0	0
Toevoeging boekjaar	12.000	12.000
Onttrekking boekjaar	0	-25.057
Saldo per 31 december	<u>36.249</u>	<u>24.249</u>

(9) Subsidies

Het verloop van het bedrag aan toegezegde subsidies is als volgt:

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Stand per 1 januari	1.951.814	1.834.226
Bij: Toegezegd uit geoormerkte giften	-15.873	434.774
toegezegd in boekjaar	120.762	367.129
	2.056.703	2.636.129
Af: afgerond in boekjaar	12.647	728
niet doorgedaan	180.000	
geoormerkt ontvangen eerder toegezegd	73.373	
	1.790.683	2.635.401
Af: betaald in boekjaar	834.939	683.587
Stand per 31 december	955.744	1.951.814
Opgenomen onder langlopende schulden	270.014	624.887
Opgenomen onder kortlopende schulden	685.731	1.326.927
	955.745	1.951.814

De subsidies die doorlopen na 31 december 2024 worden voor het deel na 31 december 2024 opgenomen onder langlopende schulden.

Voor een verloopoverzicht subsidie op jaar wordt verwezen naar de bijlage 'Verloop onderzoekssubsidies'.

(10) Cofinanciering publieke/private samenwerking

Het verloop in 2023 betreft:

	01.01.2023	Toezeggingen van:			31.12.2023
	€	NBS	Derden	Besteed	€
	€	€	€	€	€
Modellering ontstekingsreacties	20.000	0	0	0	20.000
Netosis en wondverdieping	24.000	0	0	12.000	12.000
NWO LympChip	30.000	0	0	10.000	20.000
NWO Virtual Human Platform	25.000	0	0	12.500	12.500
PPS 20.01 LIFT studie	141.322	0	0	47.174	94.148
PPS 21.01 Haar project 2.0	217.420	0	0	93.180	124.240
PPS 22.01 Modellering en voorspellen	388.200	0	0	87.345	300.855
Totaal	845.942	0	0	262.199	583.743
				31.12.2023	31.12.2022
				€	€
Opgenomen onder langlopende schulden				270.252	510.614
Opgenomen onder kortlopende schulden				313.491	335.328
				583.743	845.942

(11) Belastingen en premies sociale verzekeringen

De specificatie is als volgt:

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
Loonheffing	212.033	146.230
Pensioenlasten	77.962	377
Omzetbelasting	37.877	49.429
	<u>327.872</u>	<u>196.036</u>

(12) Overige schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	31.12.2023	31.12.2022
	€	€
CO campagne 2023	338.000	632.760
Vakantiegeld en vakantiedagen (inclusief sociale lasten)	271.020	251.476
Stichting Loterijacties Volksgezondheid inzake Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen	0	109.889
Nog te ontvangen/betalen facturen	218.748	97.727
Accountants- en belastingadvieskosten	22.974	42.576
EMSB Burnmiles	37.146	41.778
Bankkosten	4.917	4.516
Negatieve bankrente	0	2.390
Nettoloon	39.940	0
Personeelsvereniging	2.466	2.128
Fellowship	0	5.000
Rekening-courant ETB-Bislife	436	0
Diversen	1.230	3.349
	<u>936.877</u>	<u>1.193.589</u>

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De huurovereenkomst voor zeven kopieermachines is verlengd t/m april 2024. De huur bedraagt € 966,43 per maand.

Met ingang van 1 januari 2014 is er een overeenkomst gesloten met de ETB-Bislife. Die overeenkomst bepaalt dat de ETB-Bislife gedurende tien jaar, diensten voor gemene rekening zal afnemen van de Brandwonden Stichting. Dat betreft voornamelijk huisvesting en ondersteuning van bedrijfsvoering. Deze overeenkomst is eenmalig verlengd met 1 jaar tot 31 december 2024.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
(13) Baten van particulieren			
Collecte	1.700.871	1.900.000	1.862.676
Nalatenschappen/legaten	1.293.410	732.000	487.250
Notariele schenkingen	59.506	50.000	46.678
Mailingen donateurs	102.662	150.000	154.904
Overige donaties	1.296.821	1.365.000	1.280.684
	<u>4.453.270</u>	<u>4.197.000</u>	<u>3.832.192</u>
(14) Baten van bedrijven			
Donaties bedrijven	490.207	544.000	518.974
	<u>490.207</u>	<u>544.000</u>	<u>518.974</u>
(15) Donaties van andere organisaties zonder winststreven			
Donaties Vermogensfondsen	610.108	867.000	619.629
	<u>610.108</u>	<u>867.000</u>	<u>619.629</u>
(16) Baten van loterij-organisaties			
Lotto	295.145	400.000	500.672
VriendenLoterij	290.954	277.000	306.089
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000	900.000
Support Actie	5.851	5.000	5.932
	<u>1.491.950</u>	<u>1.582.000</u>	<u>1.712.693</u>
(17) Baten uit subsidies van overheden			
Min. Van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties			
t.b.v. CO campagne	1.139.950	846.000	55.000
t.b.v. Rookmelderteam	25.000	25.000	25.000
t.b.v. Brandveiligheid Ouderen	20.000	20.000	20.000
Ministerie van Veiligheid en Justitie			
t.b.v. Nationale Brandpreventieweken	70.000	35.000	50.000
PPS projecten	189.200	250.000	253.200
TZO doelmatige brandwondenzorg	110.653	75.000	58.032
	<u>1.554.803</u>	<u>1.251.000</u>	<u>461.232</u>

De subsidies hebben een structureel karakter

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
<i>(18) Baten als tegenprestatie voor levering van producten en/of diensten</i>			
Netto omzet	195.828		452.277
Kostprijs	52.700		264.408
Brutomarge	143.128		187.869
Kosten	37.532		104.350
Netto-opbrengst	105.596	90.000	83.519
Sponsoring	183.091	76.000	228.396
Cursusgelden EMSB/DGOTC	42.200	20.000	41.585
Bijdrage POSAS	12.121	36.000	44.887
BOCK campagne	21.691	0	19.106
Vergoeding coördinatiekosten	0	0	4.988
Werkzaamheden tbv derden	13.504	0	23.447
Bijdragen in activiteiten	13.097	0	23.388
Overige verplichte bijdragen	510	2.000	490
	391.810	224.000	469.806

De verplichte bijdragen betreffen bijdragen in voorlichtingsmaterialen.

Bestemming	Doelstelling					Werving baten				Beheer en administratie	Totaal 2023	Begroot 2023	Totaal 2022
	Preventie	Zorg	Kwaliteit van leven	Onderzoek	Innovatie	Subtotaal doelstelling	Zakelijke wer en bij giften	Publiekscom en werving	Acties derden	Subtotaal werving			
Lasten Realisatie	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Subsidies	(20)	0	0	756.251		756.251				0	756.251	1.538.000	1.981.062
Eigen projecten	(21)	2.086.119	184.580	368.936	352.848	3.164.216	25.292	487.872	285	513.449	3.677.665	3.302.000	3.045.428
Communicatiekosten	(22)	1.772	0	1.772	0	3.544	591	1.773	0	2.364	5.950	0	2.093
Personeelskosten	(23)	599.308	446.980	461.378	292.979	1.932.675	158.273	465.072	7.938	631.283	3.052.372	2.986.000	2.722.747
Huisvestingskosten	(24)	11.518	12.361	9.552	77.397	113.497	7.585	5.478	702	13.765	144.539	188.000	176.228
Kantoor- en algemene kosten	(25)	97.007	20.508	87.556	60.397	274.843	33.755	85.154	964	119.873	605.086	497.000	513.766
Afschrijvingen	(26)	10.528	10.223	8.661	66.697	99.084	6.040	5.655	555	12.250	121.854	115.000	138.073
Totaal	2.806.252	674.652	740.652	1.622.657	499.897	6.344.110	231.536	1.051.004	10.444	1.292.984	8.363.718	8.626.000	8.579.403

(19) Subsidies Onderzoek

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Basisfinanciering VSBN	766.014	743.000	742.227
CO-financiering publieke/private samenwerking	0	350.000	388.200
Verstrekte subsidies aan derden	120.762	100.000	367.129
Subsidie aan derden uit geormerkte gift	135.495	345.000	484.234
	768.898	1.538.000	1.981.790
Af: Vrijval subsidies	266.020	0	728
Totaal Subsidies	756.251	1.538.000	1.981.062

(20) Projecten doelstelling

Preventie

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Brandwonden voorkomen	190.083	75.000	153.322
Brandveilig Leven	1.552.158	970.000	327.760
Voorlichting algemeen	203.181	297.000	332.648
Voorlichting achterban	43.491	197.000	54.857
Geormerkte kosten Project EFSA	97.206	100.000	156.827
	2.086.119	1.639.000	1.025.414

Zorg

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Deskundigheidsbevordering	62.382	52.000	37.014
Richtlijnontwikkeling	40.215	30.000	8.675
Calamiteiten	586	10.000	3.219
Nazorgportaal 2	0	0	98.565
Project Gezonde samenleving (SGF)	4.955	100.000	288.742
Eerste Hulp Bij Brandwonden	13.647	38.000	42.626
Geormerkte kosten Leerstoel Amsterdam	40.000	40.000	40.000
Geormerkte kosten Huidfonds	0	0	22.892
Geormerkte kosten NVDV Huidkankercampagne	0	0	21.500
Geormerkte kosten 4Mijl Groningen	0	0	3.000
Geormerkte kosten badkamer BWC Groningen	0	0	12.432
Geormerkte kosten OMAR	22.795	0	696
	184.580	270.000	579.361

Zorginnovatie

	2023	Begroting 2023	2022
	€	€	€
Data en uitkomst meten	89.477	105.000	87.363
Brandwondenacademie	27	35.000	10.357
Academie Brandwondverpleegkunde	4.808	55.000	0
Zorgportaal en waarde gedreven zorg	48.860	40.000	45.908
Geormerkte kosten Nazorg Kind&Ouder	49.022	43.000	21.435
Geormerkte kosten One World, One Burncare	50.000	0	6.858
Geormerkte kosten TZO Doelm. brandwondenzorg	110.654	75.000	58.032
	352.848	353.000	229.953

	2023	Begroting 2023	2022
Kwaliteit van Leven			
Bevordering lotgenotencontact	109.601	110.000	29.016
Informatie voor mensen met brandwonden	12.284	20.000	20.109
Revalidatie	272	2.000	0
Patientenparticipatie	8.867	5.000	1.797
Bevordering psycho-sociale zorg	0	10.000	0
Maatschappelijke acceptatie/50 jaar	10.766	0	19.903
Geormerkte kosten Vriendje	3.025	0	0
Geormerkte kosten Kind&Brandwond	26.918	0	9.936
Geormerkte kosten Brandwondendag	0	0	32.688
	<u>171.733</u>	<u>147.000</u>	<u>113.449</u>
Onderzoek			
Proefschriften	2.100	2.000	900
Leerstoel Leiden en VU Amsterdam	252.800	275.000	288.014
Wetenschapsdag	1.904	2.000	139
Patiënten participatie	364	1.000	50
Preventie onderzoek	35.995	40.000	52.023
Kleine projecten	0	0	6.226
Geormerkte kosten Reconstructie	0	0	735
Geormerkte kosten systeembioïologie	37.616	0	0
Geormerkte kosten Voedingstherapie	7.500	0	0
Geormerkte kosten Lush Helpathon	5.015	0	24.469
Geormerkte kosten p-ABC team	8.318	0	7.761
Geormerkte kosten POSAS	0	0	27.569
Geormerkte kosten POSAS 3.0	16.973	20.000	5.804
Geormerkte kosten POSAS voor kids	351	0	0
Geormerkte kosten VR-pijnbestrijding	0	0	-1.700
	<u>368.936</u>	<u>340.000</u>	<u>411.990</u>
Totaal projecten doelstelling	<u>3.164.216</u>	<u>2.749.000</u>	<u>2.360.167</u>
		Begroting	
	2023	2023	2022
(21) Projecten werving baten	€	€	€
Zakelijke Werving & Bijzondere Giften			
Kosten giften zakelijk	8.112	10.000	7.511
Kosten giften nalatenschappen/legaten	17.180	40.000	14.936
Kosten bijzondere grote giftgevers	0	0	1.859
	<u>25.292</u>	<u>50.000</u>	<u>24.306</u>
Publiekcommunicatie & Werving			
Kosten collecte	240.558	170.000	281.592
Kosten werving	99.196	147.000	160.019
Kosten Activatie en Behoud	104.493	106.000	131.154
Kosten Online Campagne & Communicatie	43.625	8.000	18.190
	<u>487.872</u>	<u>431.000</u>	<u>590.955</u>
Acties derden	<u>285</u>	<u>72.000</u>	<u>70.000</u>
Totaal projecten werving baten	<u>513.449</u>	<u>553.000</u>	<u>685.261</u>
Totaal doelstellingen en eigen projecten werving baten	<u>3.677.665</u>	<u>3.302.000</u>	<u>3.045.428</u>

(22) Communicatiekosten

Online communicatie	5.907	0	220
Ontwerp/opmaak	0	0	0
Overige	43	0	1.873
	<u>5.950</u>	<u>0</u>	<u>2.093</u>

(23) Personeelskosten

Salarissen	2.660.986	2.371.000	2.254.109
Sociale lasten	404.404	396.000	349.489
Pensioenlasten	234.655	241.000	214.591
Overige personeelsvergoedingen	69.233	65.000	59.343
	<u>3.402.386</u>	<u>3.073.000</u>	<u>2.877.532</u>
Bij: inleen	88.524	3.000	98.410
Af: uitkering sociale verzekeringwetten	-28.896	0	-14.667
Af: vergoeding afkoop ETB-Bislife	-17.230	0	-16.810
	<u>3.444.784</u>	<u>3.076.000</u>	<u>2.944.465</u>
Kosten P&O	70.385	39.000	57.648
Kosten opleidingen	4.337	0	13.187
Autokosten	5.165	4.000	4.804
	<u>3.491.563</u>	<u>3.119.000</u>	<u>3.020.104</u>
Salarissen	<u>89.636</u>	<u>57.000</u>	<u>58.622</u>
Doorbelaast aan ETB-Bislife	<u>89.636</u>	<u>57.000</u>	<u>58.622</u>
Direct tlv projecten	11.566	0	134.308
Direct tlv geormerkt project	337.988	76.000	104.427
	<u>349.554</u>	<u>76.000</u>	<u>238.735</u>
	<u>3.052.373</u>	<u>2.986.000</u>	<u>2.722.747</u>

Gemiddeld aantal personeelsleden:

	2023	Begroting 2023	2022
Gemiddeld aantal personeelsleden in fte arbeidsplaatsen	33,8	36,0	35,0
Gemiddeld aantal personeelsleden in fte arbeidsplaatsen op projectbasis	3,7	1,5	2,2
Totaal	<u>37,5</u>	<u>37,5</u>	<u>37,2</u>

Het beloningsbeleid volgt de CAO-Ziekenhuizen. Functies zijn beschreven en gewaardeerd volgens het in die CAO gehanteerde functiewaarderingssysteem FWG 3.0

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd. Aan de leden van de Raad van Toezicht zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging directie dhr. R.W.J. Baardse

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Dienstverband:		
Aard (looptijd)	onbepaald	onbepaald
Uren	36	36
Parttime %	100%	100%
Periode	01.01-31.12	01.01-31.12
Bezoldiging:	<u>€</u>	<u>€</u>
Jaarinkomen	123.051	117.622
Vakantiegeld	<u>10.250</u>	<u>9.777</u>
Fulltime jaarinkomen	133.301	127.399
Sociale lasten	11.880	10.615
Pensioenlasten	<u>14.709</u>	<u>13.357</u>
Totale bezoldiging	159.890	151.371

Per 1 februari 2013 is dhr. R.W.J. Baardse benoemd als directeur van de Nederlandse Brandwonden Stichting.

Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van de bezoldigingscomponenten per maart 2019 vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Nederlandse Brandwonden Stichting de Regeling [Beloning Directeuren van Goededoelenorganisaties](#) van Goede Doelen Nederland.

Het maximale jaarinkomen voor een directeur wordt bepaald aan de hand van de Basis Score voor Directiefuncties (BSD). Deze score geeft aan hoe zwaar de functie van de directeur van een organisatie is. Bij een zwaardere directiefunctie mag ook een hoger salaris worden betaald. De BSD-punten worden berekend op basis van:

- de taken van de directeur
- het speelveld waarin de organisatie actief is
- de omvang en complexiteit van de organisatie

Het aantal BSD-punten bepaalt in welke functiegroep een directeur valt, in totaal zijn er 8 functiegroepen met ieder een eigen maximaal jaarinkomen (C tot en met J). De weging van de situatie bij de Nederlandse Brandwonden Stichting vond plaats door de remuneratiecommissie. Dit leidde tot functiecategorie H met een BSD-score van 430 punten, met een maximaal jaarinkomen van € 134.620 exclusief sociale lasten en pensioenlasten.

Het fulltime jaarinkomen van de directeur, ad. € 133.301 blijft binnen het maximum volgens de beloningsregeling van Goede Doelen Nederland.

	<u>2023</u>	Begroting <u>2023</u>	<u>2022</u>
	<u>€</u>	<u>€</u>	<u>€</u>
(24) Huisvestingskosten			
Onderhoudskosten gebouwen	126.761	117.000	114.653
Dotatie voorziening groot onderhoud	12.000	12.000	12.000
Verlichting, verwarming etc.	103.848	206.000	177.773
Overige huisvestingskosten	<u>31.721</u>	<u>23.000</u>	<u>30.048</u>
	274.330	358.000	334.474
Doorbelast aan ETB-Bislife	<u>129.791</u>	<u>170.000</u>	<u>158.246</u>
	<u>144.539</u>	<u>188.000</u>	<u>176.228</u>

(25) Kantoor- en algemene kosten

Drukwerk en kantoorbenodigdheden	22.521	27.000	32.229
Portikosten	12.912	12.000	16.479
Kosten automatisering	283.146	186.000	173.796
Telefoonkosten	37.313	29.000	35.008
Assurantiekosten	12.562	15.000	12.633
Abonnementen/ contributies	46.574	54.000	51.394
Accountantskosten	61.323	60.000	56.870
Advieskosten	29.738	54.000	43.761
Congres- en (opleidingskosten)	17.159	0	7.073
Reis- en verblijfkosten	1.851	0	995
Betalingsverkeer	74.857	57.000	76.919
Kantinekosten	11.402	8.000	10.479
Onderhoud en validatie	25.724	22.000	25.443
Vergoedde overheadkosten ZonMW Nazorg Portal	0	0	0
Diverse algemene kosten	6.558	9.000	17.263
	<u>643.640</u>	<u>533.000</u>	<u>560.342</u>
Doorbelast aan ETB-Bislife	38.554	36.000	46.576
	<u>605.086</u>	<u>497.000</u>	<u>513.766</u>

(26) Afschrijvingen

Panden Zeestraat	93.209	93.000	93.209
Pand Markt	18.847	19.000	18.847
Inventaris en apparatuur	60.937	52.000	64.976
Auto	212	1.000	520
Database collecte	0	0	6.677
Database algemeen	0	0	6.427
	<u>173.205</u>	<u>165.000</u>	<u>190.656</u>
Doorbelast aan ETB-Bislife	51.351	50.000	52.583
	<u>121.854</u>	<u>115.000</u>	<u>138.073</u>

(27) Financiële Baten en Lasten

Bankrente	22.329	0	-5.333
	<u>22.329</u>	<u>0</u>	<u>-5.333</u>

Ondertekening Raad van Toezicht en directie

Dhr. Drs. H. Arendse (Voorzitter)

Mw. mr. N. Michon – van Tuel

Mw. drs. M. van de Luur - Dorrestein

Dhr. drs. T. van Trier

Dhr. dr. J. Bos

Dhr. drs. D. Mackie

Dhr. drs. J. Dorrestein

Dhr. R. Baardse (directeur)

Datum: -----

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Nederlandse Brandwonden Stichting

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Nederlandse Brandwonden Stichting te Beverwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nederlandse Brandwonden Stichting op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 Fondsenwervende organisaties (RJ 650).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlandse Brandwonden Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

C. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het bestuursverslag;
- ▶ de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de entiteit te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alkmaar, 18 juni 2024

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. R.H. van Leersum RA CIA

Bijlage 1: Nevenfuncties Raad van Toezicht en directie

Nevenfuncties Raad van Toezicht

Dhr. drs. H. Arendse	Voorzitter Raad van Toezicht
- Achmea Bank	Voorzitter Raad van Commissarissen
- BNG Bank	Voorzitter Raad van Commissarissen
- Stichting Administratiekantoor ANWB	Voorzitter Raad van Toezicht
- Hockey Hoofdklasse C.V.	Lid Bestuur
Mw. mr. N. Michon– van Tuel	Voorzitter Auditcommissie
- S&L Zorg	Lid Raad van Toezicht
- RIBW/KAM	Lid Raad van Toezicht
- Koraal groep	Lid Raad van Toezicht
Mevr. drs. M. van de Luur-Dorrestein RA	Lid Raad van Toezicht
- KPMG	Head of Assurance; Lid Raad van Bestuur
- Accountantsopleiding VU Amsterdam	Lid curatorium
- Foundation for Auditing Research	Lid Board
Dhr. drs. T. van Trier	Lid Raad van Toezicht
- Kliniek Bloemingdael B.V.	Mede eigenaar
Dhr. dr. J. Bos	Lid Raad van Toezicht
- Centraal Militair Hospitaal	Commandant Defensie Gezondheidszorg Organisatie
- Stichting Maritiem Geneeskundige Nascholing	Lid bestuur
Dhr. drs. D. Mackie	Lid Raad van Toezicht
- WUON	Lid Raad van Toezicht
- Burns Journal	Member editorial board
- European Burns Journal	Member editorial board
Dhr. drs. J. Dorrestein	Lid Raad van Toezicht
- Jeroen Bosch Ziekenhuis	Lid Raad van Toezicht
- Corporate Travel Clinic Erasmus MC	Voorzitter Raad van Commissarissen
- Zorgbestuurders NVZD	Auditor voor zorgbestuurders
- DVB foundation	Voorzitter
- Vilente	Lid Raad van Toezicht
Dhr. dr. F. Groenevelt	Adviseur Raad van Toezicht
- ETB BISLIFE	Lid Raad van Toezicht

Nevenfuncties Directie

Dhr. R. Baardse	Bestuurder
- Stichting Loterijacties Volksgezondheid	Lid Bestuur / Secretaris dagelijks bestuur
- Stichting Kind en Brandwond	Voorzitter bestuur

Bijlage 2: Verloop subsidies onderzoeksprojecten en pilotstudies

Subsidieverloop van de openstaande subsidies t/m 2023								
jaar		jaar 2017	jaar 2018	jaar 2019	jaar 2020	jaar 2021	jaar 2022	jaar 2023
2017	1 januari	0	835.925	874.983	609.846	1057.880	632.725	287.700
	bestedingen		43.472	367.068	344.610	424.255	344.297	175.960
	subsidie uit geormerkte donaties				21.000	60.000		
	subsidie uit voorgaande jaren		15.700					
	subsidie met vervolg in andere jaren		67.225	101.931	771.644			
	vrijval		395			900	727	12.647
	toevoeging	835.925				-60.000		
		835.925	874.983	609.846	1057.880	632.725	287.700	99.092
2018	1 januari			478.323	377.292	220.496	388.043	273.090
	bestedingen		168.666	101.031	156.796	119.836	114.953	86.215
	subsidie uit voorgaande jaren							
	subsidie met vervolg in andere jaren		646.989			287.383		
	vrijval							
	toevoeging		478.323	377.292	220.496	388.043	273.090	186.875
2019	1 januari 2019			0	584.607	525.390	445.577	326.527
	bestedingen			3.000	31.843	79.813	119.050	98.684
	subsidie uit voorgaande jaren				-27.374			
	subsidie met vervolg in andere jaren							120.762
	vrijval							
	toevoeging			587.607				-180.000
				584.607	525.390	445.577	326.527	168.605
2020	1 januari					74.787	53.787	37.787
	bestedingen				69.481	21.000	16.000	8.000
	subsidie uit geormerkte donaties				86.569	0		
	subsidie uit voorgaande jaren				7.981			
	subsidie met vervolg in andere jaren				49.718			
	vrijval							
	toevoeging					0		
					74.787	53.787	37.787	29.787
2021	1 januari						264.162	254.813
	bestedingen						9.349	86.966
	toegezegde subsidies					264.162		
						264.162	254.813	167.847
2022	1 januari						0	771.897
	bestedingen							321.614
	toegezegde subsidies						457.123	-73.373
	toegezegd vanuit geormerkte donaties						314.774	-73.373
							771.897	303.537
2023	1 januari							0
	bestedingen							57.500
	toegezegde subsidies							50.000
	toegezegd vanuit geormerkte donaties							7.500
								0
							1.951.814	955.745
	schulden kort termijn						1.326.927	685.731
	schulden lang termijn						624.886	270.014
							1.951.814	955.745